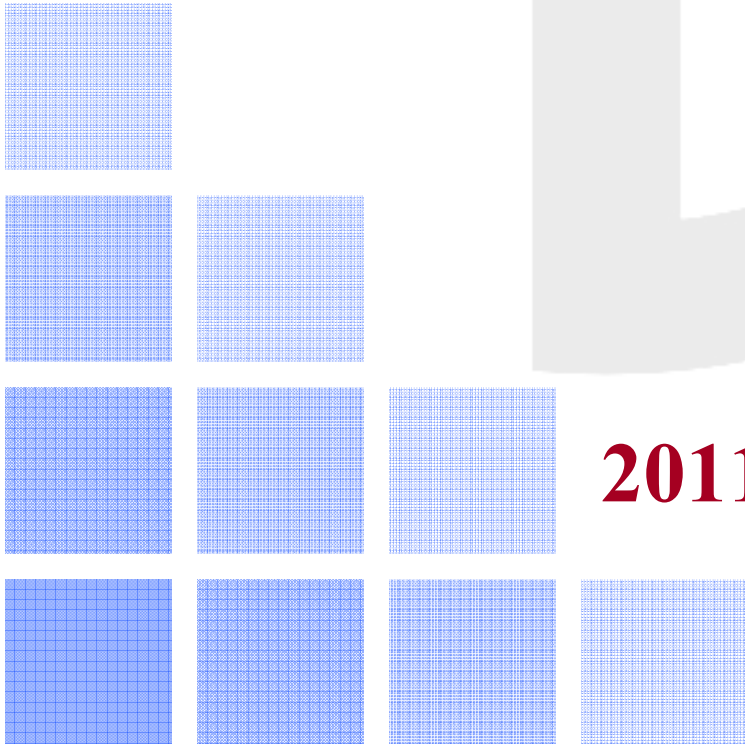

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI

2011 YILLIK RAPOR

28. Yıl

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'na göre Banka'nın amacı,

“Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.”

© KKTC Merkez Bankası, 2011

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa - KKTC

Telefon

+90 392 - 611 5000

Fax

+90 392 - 228 2131

+90 392 - 228 5240

World Wide Web Home Page

<http://www.kkctcmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctcmerkezbankasi.org

Bu Rapor, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun onayı ile hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Bu raporda yayımlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki raporlar ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu rapordaki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'dan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BT	Bilgi Teknolojileri
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
KKTCMB / Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
RTGS	Gerçek Zamanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemi
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TL / TP	Türk Lirası
TMSFİF	Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimleri
YP	Yabancı Para
\$ / Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları

B. TANIMLAR

Duran Değerler	:	Menkuller + Gayrimenkuller
Döner Değerler / Likit Aktifler	:	Kasa + Altın + Menkul Değerler Cüzdanı + Bankalar Nezdindeki Mevduat + Hariçteki Muhabirler
Mevduat Munzam Karşılıkları	:	Yasal Karşılıklar

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ

BÖLÜM I
ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1-11

BÖLÜM II
İNSAN KAYNAKLARI

13-17

BÖLÜM III
POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

19-34

BÖLÜM IV
FİNANSAL TABLOLAR

35-42

BÖLÜM V
TABLolar

43-61

ÖNSÖZ

2011 yılı, başta Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, gelişmiş ekonomilerin yüksek kamu borçlarına bağlı olarak, global ekonomi için dalgalı ve belirsizliklerle dolu bir yıl olmuştur. Yıl içerisinde ülke riskleri artmış, bilançolarında yüklü miktarda devlet tahvili bulunduran bankalar bundan olumsuz yönde etkilenmiştir. Türkiye, söz konusu dönemi göreceli olarak daha olumlu bir şekilde geçirmiş, sağlıklı bir bankacılık sektörüne sahip olması ve bütçe performansındaki olumlu gelişmelere bağlı olarak güçlü bir ekonomik büyüme kaydetmiştir. Ülkemizde ise, 2011 yılı içerisinde ekonomik açıdan bazı kırılganlıklar yaşanmış olmasına ve dünya ekonomisindeki durgunluğa rağmen ekonominin yüzde 4,3 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 2011 faaliyet yılı içerisinde bankacılık sektörü düzenleme ve denetleme görevini yürütmüş, buna ek olarak sektörün yapılandırılmasına yönelik çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmüştür. Bu çerçevede yapılan yasal düzenlemeler ve alınan idari kararlar yürürlüğe konulmak suretiyle bankacılık sektörünün daha sağlam, şeffaf ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması amacıyla gerekli tedbirler alınmaktadır.

2011 yılı içerisinde Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasaların kendine verdiği yetkiyi kullanarak, bankalarla ilgili kuralların uygulanması ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini bankamız müfettişleri aracılığıyla yapmaya devam etmiştir.

Bankamızın düzenleme fonksiyonu çerçevesinde, AB ile uluslararası bankacılık kuralları ve uygulamalarına uyumun sağlanması amacıyla, bankacılık mevzuatının hazırlanması, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda mevzuatta değişiklik yapılması ve bahse konu düzenlemelere ilişkin tereddütler hakkında görüş verilmesi ile ilgili çalışmalarda bulunulmuştur.

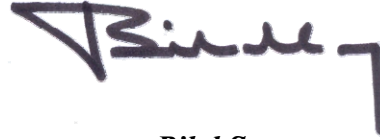
39/2011 sayılı Bankalar Yasası, 2006/48/EC sayılı AB direktifleri de dikkate alınarak revize edilmiş ve Ağustos 2011'de KKTC Maliye Bakanlığı'na ve KKTC Başbakanlığı'na gönderilmiştir.

Gerek toplum gerekse bankacılık sektörü için kronikleşmiş bir sorun olan borç ilişkilerinden kaynaklanıp tahsili geciken ve/veya tahsil edilemez hale gelen borçların ekonomik iyileştirme kapsamında yeniden yapılandırılması ile ilgili yasa tasarısı hazırlanmış ve 24 Şubat 2012 tarihinde yasallaşarak yürürlüğe girmiştir. Borç ilişkilerinde uygulanacak faiz oranlarını ve ilgili diğer kuralları düzenleyen yasa çalışmaları devam etmiş ve konuya ilişkin taraflarca birlikte son şekli verilmiştir.

Ödeme araçlarının ve takas işlemlerinin geliştirilmesi, mali sistemde olan risk ve tehditlerin analizinin yapılması, Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili çalışmalar da yıl içerisinde sürdürülmüştür.

KKTC Merkez Bankası, Hazine ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak amacıyla rezerv tutmakta ve riske açık olmayan, korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezervlerini yönetmeye devam etmiştir.

Yıllık Faaliyet Raporları, kamuoyuna karşı şeffaf olmanın ve hesap verilebilirliğin önemli iletişim araçlarından biridir. Bu düşünce ve anlayışla hazırlanan Rapora katkı koyan bütün personelime teşekkür eder, başarılı çalışmalarının devamını dilerim.

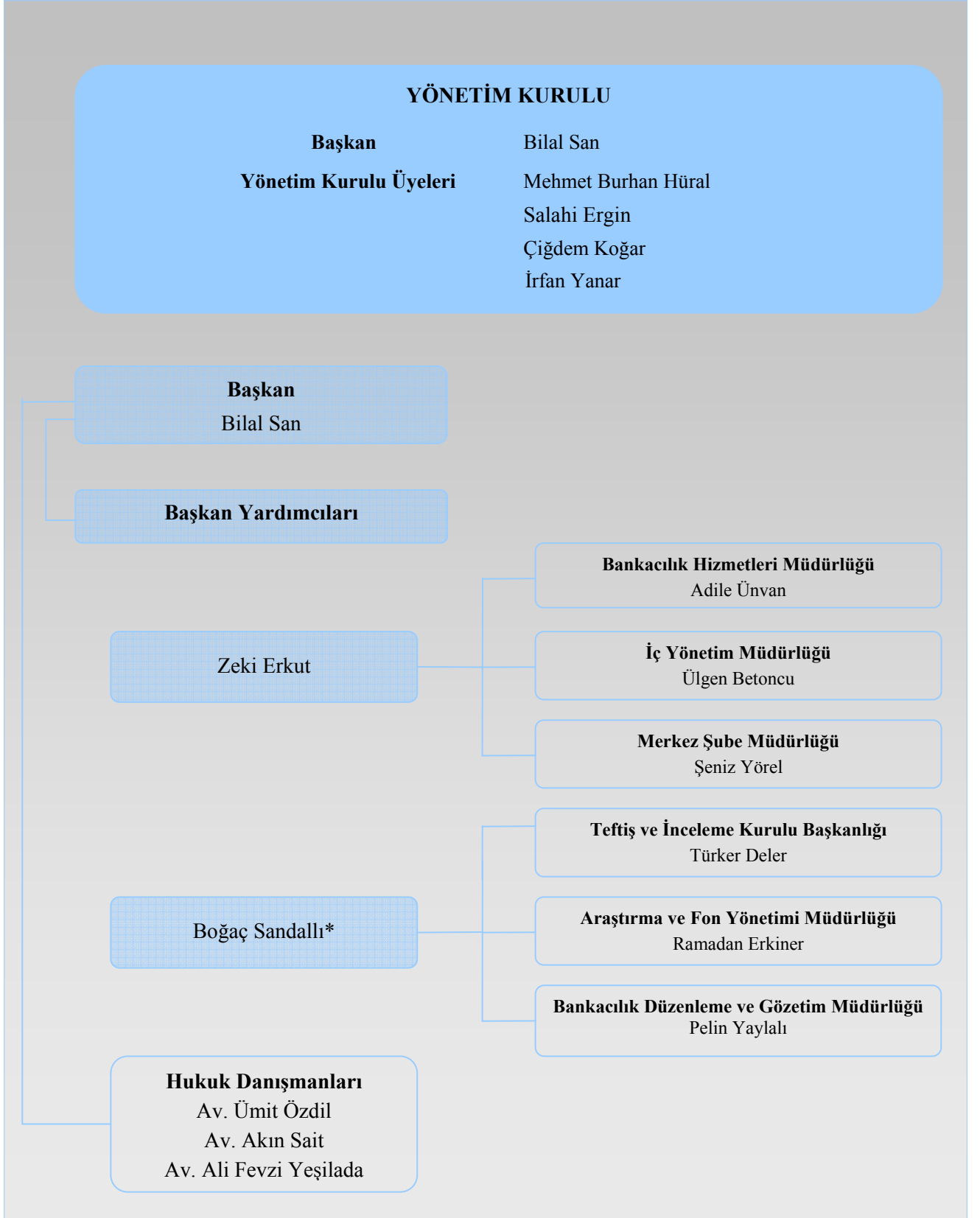

Bilal San
Başkan

BÖLÜM I
ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1.1. Organizasyon Şeması

*31 Ocak 2012 tarihinden itibaren görevden ayrılmış, yerine 20 Şubat 2012 tarihinden itibaren Hayrettin Genel atanmıştır.

KKTC Merkez Bankası

KKTC Merkez Bankası'nın (Banka/Kurum) organizasyon ve yönetim yapısı, 41/2001 KKTC Merkez Bankası Yasası ve bu yasaya istinaden çıkarılan mevzuatla düzenlenmiştir.

1.2 Kurumsal Yönetim

41/2001 sayılı Yasa'nın 9. maddesine göre, Banka'nın organları/kurumsal yönetim yapısı Yönetim Kurulu, Başkanlık Makamı, İdare Merkezi ve Merkez Şubeden oluşmaktadır.

1.2.1 Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Kurumun en üst düzeydeki karar organıdır. Yönetim Kurulu üyelerinin ataması Bakanlar Kurulu tarafından dört yıllık süreler için yapılmaktadır. Yasa gereği, üyelerin dörtte biri her yıl yenilenir. Görev süresi dolan üyelerin yeniden atanmaları mümkün olmaktadır.

Kurul, yasa ile kendine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu bir başkan ve dört üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir kez olmak üzere, en az üç üyenin katılımıyla toplanmakta ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar almaktadır. Merkez Bankası Başkan Yardımcıları ise Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilmektedirler.

KKTC Merkez Bankası Başkanı, Yönetim Kurulu'nun Başkanı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıl için atanmaktadır. Başkan'ın görev süresi Bakanlar Kurulu tarafından uzatılabilmektedir.

Banka'nın Yönetim Kurulu 2011 sonu itibarıyla, Başkan Bilal San ile üyeler M. Burhan Hüral, Salahi Ergin, Çiğdem Koğar ve İrfan Yanar'dan oluşmaktadır.

Soldan sağa; Hayrettin Genel, Salahi Ergin, Çiğdem Koğar, Bilal San, M. Burhan Hüral, İrfan Yanar, Zeki Erkut.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 5. maddesi ile Bankanın görev ve yetkileri tanımlanmıştır. Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri ise, Yasa'nın 11. maddesinde düzenlenmiştir.

Kredilerle ilgili konular, yasal karşılıklar, Banka'nın bilançosu, kâr ve zarar hesabı, bütçesi, faaliyet raporu, personel konularının incelenip karara bağlanması, taşınmaz mallarla ilgili hususları, Banka'ca yapılabilecek diğer bankacılık hizmetlerini saptamak, KKTC Bankalar Yasası uyarınca bankaların denetimi ile ilgili olarak gerekli önlemleri almak, mali

bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uyulması gereken esas ve usulleri belirlemek, uygulanacak rasyolar ve diğer oranlara dair hususları tespit etmek, Bankalar Yasası ile belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak Banka'nın yetki ve görevleri arasında bulunmaktadır.

Merkez Bankası'nın ve Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri izleyen sayfadaki tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Yetki ve Görevler	
Banka / Kurum	Banka Yönetim Kurulu
<ul style="list-style-type: none">➤ Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak.➤ Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak Merkez Bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek.➤ Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek.➤ Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak.➤ Mali piyasaları izlemek ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek.➤ Para ve kredi hacmini düzenlemek.➤ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek.➤ Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulu'nca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak.➤ Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak.➤ Devletin bankacılığını yapmak ve arzu eden bankaların da bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak.➤ Olağanüstü hallerde ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek.➤ Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak.➤ Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek.➤ Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek.➤ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak.	<ul style="list-style-type: none">➤ Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usulleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak ve Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak.➤ Merkez Bankası'nın kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak.➤ Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak.➤ Merkez Bankası'nca açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak.➤ 41/2011 sayılı Yasa'nın 23. ve 24. maddelerinde yasal karşılıklar ve faiz oranları konularında belirtilen hususları saptamak.➤ Merkez Bankası'nın bilanço, kar ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak.➤ Merkez Bankası'nın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak.➤ Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankası'nın sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak.➤ Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek.➤ Merkez Bankası'nın yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak.➤ Merkez Bankası personelini atamak ve bankayı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek.➤ Merkez Bankası'nca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak.➤ Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak.➤ Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek.

1.2.2 Başkanlık

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşmakta ve Banka'nın üst düzey icra makamını temsil etmektedir.

Başkan

Başkan, Merkez Bankası'nın yurt içi ve dışında temsil edilmesini, Merkez Bankası'nın sevk ve idaresini ve Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini sağlamaktadır.

Başkan, Bakanlar Kurulu'nun onayıyla Başbakan tarafından atanmaktadır. Başkan'ın görev süresi beş yıl olup bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür.

2007 Mayıs ayından itibaren Başkanlık görevini yürüten Ahmet Tugay, 1 Aralık 2011 tarihi itibarıyla bu görevden ayrılmıştır. Başkanlık görevine, 19 Aralık 2011'de Bakanlar Kurulu kararı ile Bilal San atanmıştır.

Bilal San
Başkan

Başkan Yardımcılığı

Merkez Bankası Başkan Yardımcıları, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla atanır. Görev süresi üç yıl olan Başkan Yardımcılarının, görev süreleri sonunda yeniden atanmaları mümkündür. Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine verilecek birimleri gereği gibi yürütmekle mükelleftirler. Başkan'ın yokluğunda Başkan'a

vekâlet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı, Başkan'ın yetkilerini aynen kullanabilmektedir.

2011 yılsonu itibarıyla Başkan Yardımcılığı görevlerini, 2007 Mayıs ayında bu göreve atanan ve 2010 Nisan ayında görev süreleri uzatılan, Zeki Erkut ve Boğaç Sandallı yürütmüştür.

Zeki Erkut
Başkan Yardımcısı

Boğaç Sandallı
Başkan Yardımcısı

1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube

Banka Yönetim Kurulu tarafından, Merkez Bankası Yasası'nın 51 (1) (A) maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan '*Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği*', Bankaya verilmiş olan görevlerin, İdare Merkezi birimleri ve birimler ile Şube arasında dağılımını, eşgüdüm ile çalışanların etkin ve verimli çalışmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu çerçevede Kurum kendisine verilen görevleri, teşkilatında yer alan aşağıdaki birimler ve Şube aracılığıyla yerine getirmektedir.

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı

Türker Deler Başkan

Teftiş ve İnceleme Kurulu, Merkez Bankası şube ve birimlerinin yaptığı tüm işlemlerin yanı sıra Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer mevzuatla Banka'ya denetim görev ve yetkisi verilen konularda, birimlerin görevleriyle ilgili görüş ve önerileri de dikkate alınarak hazırlanacak dönemsel programlar çerçevesinde bankalar nezdinde teftiş ve incelemeler yanı sıra, gerektiğinde soruşturma yapmaktadır. Teftiş ve incelemeler neticesinde elde edilen bilgi, bulgu ve

belgeler, görüşleri de içeren raporlarla birlikte Başkanlığa sunulmaktadır. Kurul, Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanı'nın yönetiminde, Teşkilat Yasası ile belirlenen sayıda teftiş ve inceleme memurundan oluşmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü

Pelin Yaylalı Müdür

Bankacılık mevzuatı ile ilgili Yasa önerileri, yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenlemeleri hazırlama dışında, Merkez Bankası'na tabi olan kuruluşların uyacakları muhasebe standardı ve düzenlemek zorunda oldukları mali tablo ve raporlar ile bunların yayınlanmasına ilişkin esas ve usulleri Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü belirlemektedir. Müdürlük ayrıca mali sistemde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması hallerine ilişkin ortaya çıkacak sorunları izlemek, değerlendirmek ve tespit edilecek sorunların çözümüne yönelik olarak Başkanlığa görüş bildirmektedir. Finansal kriz yönetiminin temel unsurlarını belirlemek, acil eylem planı hazırlamak, yönetime sunmak ve hazırlanan planı belirli dönemlerde test etmek de Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Müdürlük, Uluslararası Bankacılık Birimleri

KKTC Merkez Bankası

(UBB) mevzuatı ile ilgili düzenlemeleri, UBB'lerin kuruluş ile faaliyet izni işlemlerini de yapmaktadır. Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşur.

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü

Adile Ünvan
Müdür

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü, Merkez Bankası'na yapılan kredi müracaatlarını alır, kredilerin kullanılma şekli ile ilgili esas ve usullere ilişkin düzenlemeler hazırlar. Merkez Bankası'nca yapılan her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak faiz, komisyon, ücret ve masraflarla ilgili esasları belirler. Ödeme araçlarının geliştirilmesi ve takas işlemlerinin istikrarlı bir şekilde sürdürülmesi amacıyla uyulması gereken usul ve esasları belirlemek, bankalararası takas odası işlemlerini, çek takas işlemlerinin sonuçlarını, ödeme araçları ile ilgili uluslararası düzenlemeleri ve gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yeni düzenlemeler hazırlamak da Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Ayrıca Risk Merkezi kanalıyla bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin raporlanması ve ilgili kurumlara geri bildirim işlemlerinin

yürütülmesinden sorumludur. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar ile Fonun diğer işlemlerini yürütmek de görevleri arasında bulunan müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıdaki personelden oluşmaktadır.

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü

Ramadan Erkiner
Müdür

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü, Araştırma dalında dönemsel raporlar üretmekle, yurt içi ve yurt dışı ekonomik ve finansal gelişmeleri takip edip raporlamakla, Merkez Bankası bilançosu ile ilgili tabloları hazırlayıp değerlendirmekle, ekonomik ve mali konularda araştırma ve değerlendirmeler yapmakla, Başkanlığın ve Başkanlıkça uygun görülecek birimler ile diğer kişi ve kuruluşların kullanımına sunmakla görevlidir. Fon Yönetimi dalında ise yurt içi ve uluslararası döviz, para, altın, menkul kıymetler ve bunlara bağlı türev piyasalarda yapılan işlemlerin yanı sıra, yurt dışı bankalarla muhabirlik ilişkilerini yürütmektedir. Ayrıca Yönetim Kurulu kararı ile belirlenen kredi limitleri, reeskont ve avans faiz oranları ve kredi faiz hadlerini duyuran müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

İç Yönetim Müdürlüğü

Ülgen Betoncu
Müdür

İnsan kaynakları planlaması ve politikası ile ilgili çalışmalar yapmak, memuriyete seçilme usul ve esaslarını belirlemek, özlük işlerini yürütmek ve izlemek, ücret ve diğer mali haklara ilişkin düzenlemeler hazırlamakla görevli olan Müdürlük, Banka'nın mali yıl bütçesini hazırlar, uygular ve takip eder. Bütçe ile ilgili faaliyet raporunu hazırlar. Muhasebe işleri, maaşlar, idari işlemler dışında hesap planı, yılsonu bilançosu ve kâr-zarar hesabının hazırlanması Müdürlüğün görev alanına girmektedir. Performans değerlendirme yöntemlerini geliştirmek ve uygulamak, emeklilik ile ilgili işlemleri düzenlemek, personelle ilgili yazışma işlemlerini yürütmekle de görevli olan Müdürlük, alım-satım ve ihale işleri ile matbu ve kırtasiye deposu, demirbaş, küçük kasa avansı, bankanın güvenlik, haberleşme ve arşiv işlerinden de sorumludur. Ayrıca bilgi işlem donanım, bilgi teknolojisi, yazılım ve cihazlarla ilgili işlemler ile sistem işletimini yürütmektedir. Müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıda personelden oluşmaktadır.

Merkez Şube Müdürlüğü

Şeniz Yörel
Müdür

Merkez Şube Müdürlüğü, kredi, kambiyo, cari hesap, takas, vezne ve şube muhasebe işlemlerini yürüterek ilgili işlemlerin muhasebe kayıtlarını tutmaktadır. Ek olarak, Banka mevzuatı, Başkanlık ve birimler tarafından verilecek talimatlar doğrultusunda görevlerini yürüten Merkez Şube Müdürlüğü bir müdür, bir müdür yardımcısı ile yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

BÖLÜM II
İNSAN KAYNAKLARI

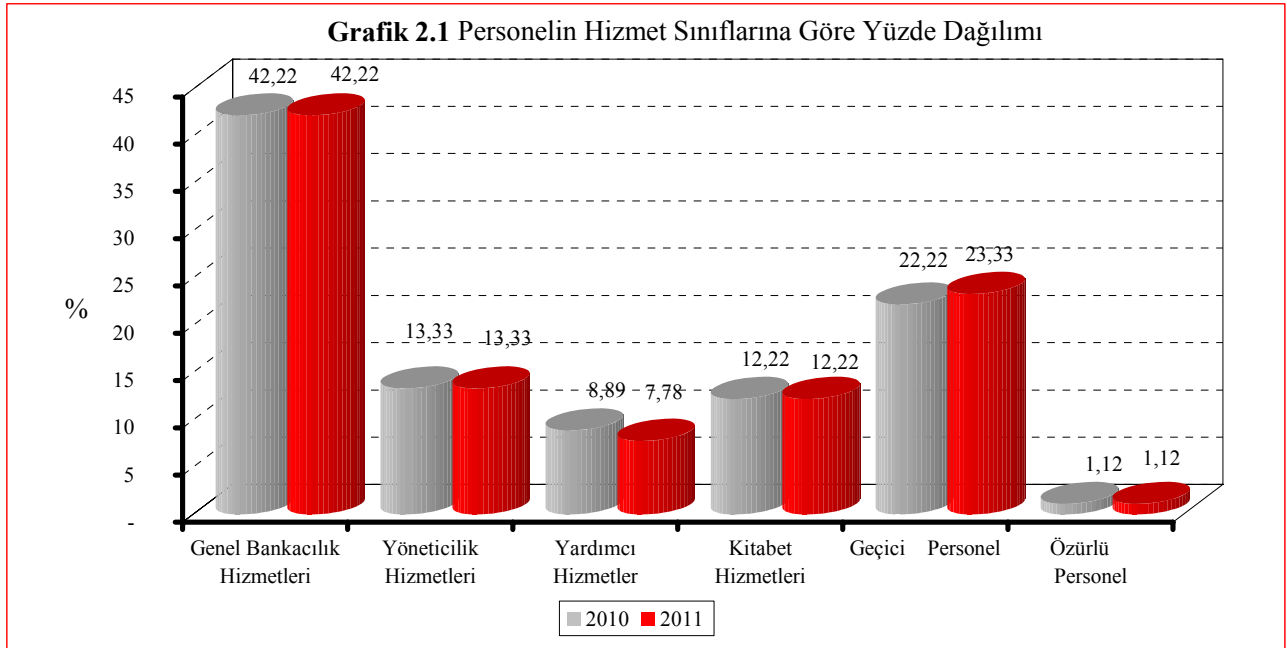
KKTC Cumhuriyet Meclisi'nin 16 Temmuz 1987 tarihli birleşiminde kabul olunan 57/1987 sayılı KKTC Merkez Bankası Teşkilât Yasası ile KKTC Merkez Bankası personelinin hak ve yükümlülükleri, düzenlenmiştir. Buna göre KKTC Merkez Bankası'nın faaliyetleri, İdare Merkezi ve Merkez Şube'de istihdam edilecek yöneticilik, genel hizmetler ile bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıflarına atanan sürekli, sözleşmeli ve geçici personel tarafından yürütülmektedir.

2.1. Kadro ve Personel Durumu

Banka personelinin yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getirecek kadro sayısı KKTC Merkez Bankası Teşkilat Yasası ekindeki birinci cetvelde belirtilmektedir. Diğer taraftan Banka'nın görevlerinin yerine getirilmesi ve hizmetlerinin aksamaması için gerekli görülen durumlarda her yıl bütçeye gerekli ödenek konmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından geçici personel atanmaktadır. Bu kapsamda Banka'nın

Teşkilat Yasası'nda toplam kadrolu personel sayısı 101 olarak belirlenmiştir. 2011 yılı faaliyet dönemi sonu itibarıyla kadrolu statüde görev yapan personel sayısı 68 kişi olup, yüzde 68,31 doluluk oranında bulunmaktadır. Kadrolu personel sayısına 21 kişilik geçici personel ile özürlü personel istihdamı yasası çerçevesinde istihdam edilen 1 personel ilave edildiği zaman Banka'nın toplam personel sayısı 90 kişiye ulaşmaktadır. 2011 yılı faaliyet dönemi içinde Banka'dan emekli olan personel sayısı 1, istifa ve görev sürelerinin sona ermesi gibi nedenlerle ayrılan personel sayısı ise 1 kişidir.

Merkez Bankası personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; 2011 yılsonu itibarıyla Banka'nın 90 kişilik personelden yüzde 13,33'ü yöneticilik hizmetleri sınıfında, yüzde 42,22'si genel bankacılık hizmetleri sınıfında, yüzde 12,22'si kitabet hizmetleri sınıfında, yüzde 7,78'i bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıfında, yüzde 1,12'si özürlü personel sınıfında ve yüzde 23,33'ü ise geçici personel olarak görev yapmaktadır.

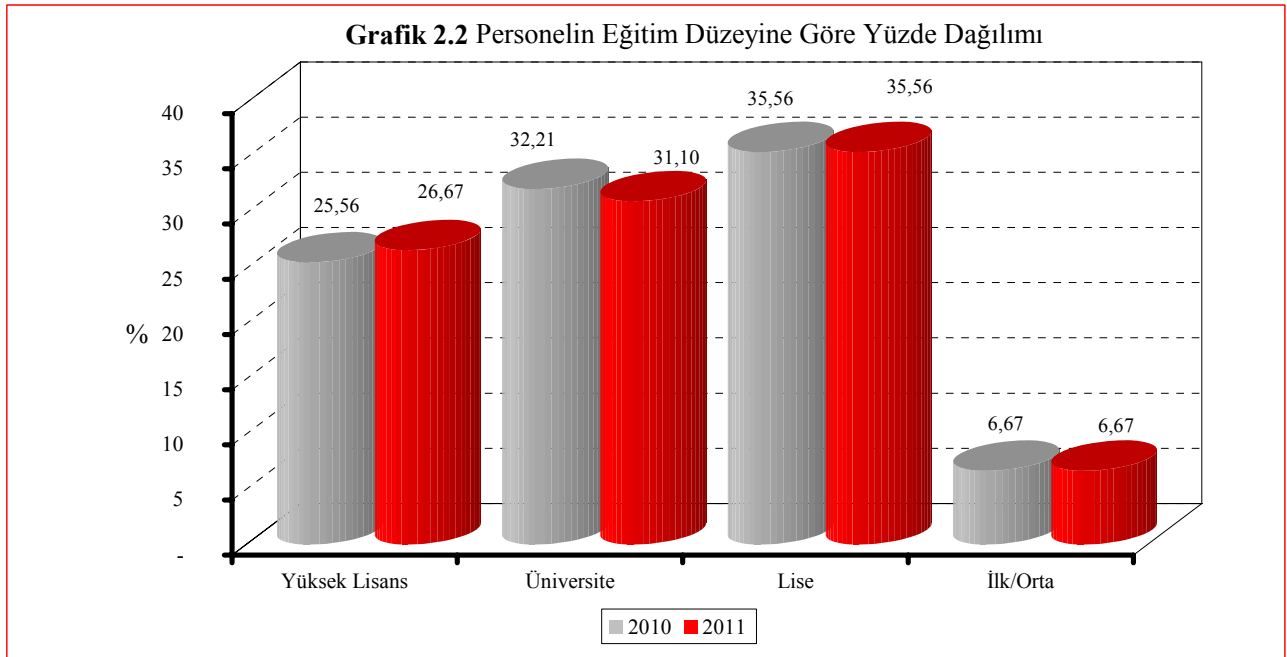
Kaynak: KKTCMB

Personelin eğitim düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde; 2011 yılsonu itibarıyla, toplam 90 personelin 24'ü yüksek lisans, 28'i ise lisans derecesine sahiptir. Geriye kalan personelin 32'si lise, 6'sı ilköğretim mezunudur.

Yüksek lisans eğitim düzeyindeki 24 personelin 5'i yöneticilik, 8'i genel hizmetler ve 11'i de geçici hizmetler sınıfındaki elemanlardan oluşmaktadır. 28 kişilik üniversite diploması sahibi personelin ise 7'si yöneticilik, 8'i genel bankacılık hizmetleri, 6'sı kitabet ve 7'si ise geçici hizmetler sınıfında bulunmaktadır. Lise mezunu 32 personelin 22'si genel hizmetler, 5'i kitabet hizmetleri, 1'i geçici hizmetler sınıfında, 3'ü bedeni hizmet gerektiren yardımcı hizmetlerde ve 1'i ise özürülleri koruma,

rehabilite ve istihdam yasası çerçevesinde görevlerini ifa etmektedirler. İlköğretim mezunlarının 5'i yardımcı hizmetler, 1'i ise geçici hizmetler sınıfında görevlerini devam ettirmektedirler.

2011 yılsonu itibarıyla, personelin eğitim düzeyine göre dağılımının toplam içindeki yüzde payları incelendiğinde; yüksek lisanslı personel sayısının toplam personel sayısı içindeki payının yüzde 26,67, üniversite mezunu personelin payının yüzde 31,10, lise mezunlarının payının yüzde 35,56 ve ilköğretim mezunlarının payının ise, yüzde 6,67 olduğu görülmektedir.

Kaynak: KKTCMB

2.2. Eğitim Faaliyetleri

2011 yılı içerisinde eğitim faaliyetleri kapsamında Bankamız, personelin bilgi ve becerilerinin artırılması ve meslekteki gelişmelerinin izlenmesi amacıyla kurs ve seminerlere göndermiştir.

Eğitim

2010 yılında yurt içi eğitim programlarına katılan personel sayısı 24 iken, 2011 yılında bu sayı 57'ye, aynı dönemde yurt dışı eğitim programlarına katılan personel sayısı ise 44'den 64'e yükselmiştir. 2011 yılında eğitim faaliyetleri kapsamında, yurt dışı eğitim programlarına yöneticilik hizmetlerinden 22, genel hizmetlerden 21, kitabet hizmetlerden 1 ve geçici personelden 20 kişi iştirak etmiştir. Yurt içi eğitimlerden ise 3'ü yöneticilik hizmetlerinden, 24'ü genel bankacılık hizmetlerinden, 1'i kitabet hizmetlerinden ve 29'u ise geçici statüde olmak üzere toplam 57 personel yararlanmıştır.

Tablo 2.1

Eğitim Programlarına Katılan Katılımcı Sayısı				
	Yurt İçi		Yurt Dışı	
	2010	2011	2010	2011
Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı	4	3	10	22
Genel Bankacılık Hizmetleri Sınıfı	7	24	17	21
Kitabet Hizmetleri Sınıfı	-	1	1	1
Yardımcı Hizmetler	-	-	2	-
Geçici Personel	13	29	14	20
Toplam	24	57	44	64

Kaynak: KKTCMB

BÖLÜM III
POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

23 Kasım 2001 tarih ve 122 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe giren 41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın ilgili hükümlerine göre başlıca görev ve yetkileri, bu görev ve yetkiler çerçevesinde Banka'nın 2011 yılına dair politikaları, operasyon ve faaliyetleri raporun bu bölümü içerisinde özetlenmiştir.

Banka'nın Görevleri

- KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 4. maddesinde belirtilen esas amacın gerçekleşmesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak.
- Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak merkez bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek.
- Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek.
- Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak.
- Mali piyasaları izlemek; ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek.

Banka'nın Yetkileri

- Para ve kredi hacmini düzenlemek.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek.
- Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulunca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak.
- Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde devletin mali ajanlığını yapmak.
- Devletin bankacılığını yapmak ve arzu eden bankaların da bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak.
- Olağanüstü hallerde ve Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu'nun kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek.
- Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak.
- Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak.
- Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek.
- Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek.

3.1. Para-Kredi Politikaları

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 4. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın temel amacı; kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.

Söz konusu temel amaç doğrultusunda, Banka'nın para-kredi politikaları ile ilgili yetki ve görevleri Yasa'nın 5. maddesinde, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri 11. maddesinde düzenlenmiştir. Bu konularla ilgili politikalar 22, 23 ve 24. maddelerde, işlem ve uygulamalar ise 31, 32, 33, 34, 35. maddeler ile geçici 2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca Banka, Yasa'da mevcut bu maddelere istinaden mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkilerle ilgili olarak ilave düzenlemeler yapmıştır.

KKTC Merkez Bankası konuya dair faaliyetlerini bu yasal altyapı çerçevesinde belirlemekte ve yürütmektedir.

Bilindiği gibi para politikası araçları doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. KKTC Merkez Bankası para politikası aracı olarak genellikle reeskont penceresi (kredi) işlemleri, yasal karşılık oranları ile disponibilitate uygulamasından oluşan dolaylı araçları kullanmaktadır.

Para Politikası Araçları

a. Reeskont Penceresi (Kredi) İşlemleri

KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 31. maddesi kısa vadeli senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulüne ilişkin Merkez Bankası yetkilerini düzenlemektedir. Buna göre Banka'mız;

- Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim,

sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini,

- Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını,
- Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini,

reeskonta kabul etmektedir.

Banka Yönetim Kurulu 24.12.2010 tarih ve 795 sayılı kararı ile reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarını yeniden belirlemiş, söz konusu faiz oranları 27.12.2010 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. 2011 yılında reeskont kredilerinde uygulanan faiz oranlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Buna göre reeskont kredi faiz oranları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3.1

Reeskont Kredi Faiz Oranları								
	TL 2009/2011		USD 2009/2011		EURO 2009/2011		GBP 2009/2011	
Ticari	17,0	14,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Sanayi, Turizm, Tarım, Eğitim	15,0	12,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
İhracat	15,0	12,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Küçük Esnaf	14,0	11,0	-	-	-	-	-	-
Döviz Mukabili Avans	14,0	11,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0

Kaynak: KKTCMB

b. Disponibilitate ve Yasal Karşılık Uygulamaları

41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 23 (1) maddesi gereğince, bankaların tesis etmeleri gereken genel disponibilitateye ilişkin esas ve usuller,

ticari bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken genel disponibilitenin en düşük oranı Banka'ca çıkarılan tebliğle belirlenmektedir. Aynı şekilde bankaların ve Merkez Bankası tarafından uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı da Merkez Bankası tarafından belirlenmektedir. Genel disponibilitate tebliğine göre, bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken asgari oran yüzde 10'dur. Ancak bankaların, yurt dışındaki bankalarda buldukları paraların, özkaynaklarının beş katını aşması halinde, aşan bankalar için en düşük disponibilitate oranı yüzde 25 olarak uygulanmaktadır. Bunun yanında Merkez Bankası, yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartlarını da belirlemektedir.

Tablo 3.2

Yasal Karşılık Oranları		
	Türk Lirası	Yabancı Para
31.12.2008	8,0	8,0
31.12.2009	8,0	8,0
31.12.2010	8,0	8,0
31.12.2011	8,0	8,0

Kaynak: KKTCMB

Tablo 3.3

Yasal Karşılık Bakiyeleri		
	Aralık 2010	Aralık 2011
TL	354.703.804	424.028.110
USD	22.138.322	23.266.020
EURO	18.796.596	19.281.894
STG	59.340.195	55.800.001
Toplam TL Karşılık	569.185.743	677.864.992

Kaynak: KKTCMB

3.2. Kurum Faaliyetleri

3.2.1. Düzenleme ve Gözetim Faaliyetleri

KKTC'de para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yerine getirmek ve finansal sistemde istikrarı sağlayıcı para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak Merkez Bankası'nın görev ve yetkileri arasındadır. Bu bağlamda Merkez Bankası mevzuatın kendisine verdiği yetki ve görevleri yerine getirmek maksadıyla düzenlemeler yapmaya ve bunlara uygun hareket edilip edilmediğini, kendisine bankacılık sektörü ile ilgili gönderilen bilgilerin doğru olup olmadığını, denetleme görev ve yetkisine sahiptir.

Düzenleme

2011 faaliyet yılı içerisinde Kurumumuz düzenleme fonksiyonu çerçevesinde, Avrupa Birliği ile uluslararası bankacılık kuralları ve uygulamalarına uyumun sağlanması amacıyla yeni bankacılık mevzuatının hazırlanması, uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda mevzuatta değişiklik yapılması ve bahse konu düzenlemelere ilişkin tereddütler hakkında görüş verilmesi ile ilgili çalışmalarda bulunmuştur.

AB ile uyum kapsamında ve ileride AB müktesebatının ülkemizde de uygulanabilmesi için yapılan ön çalışmada, AB ile mutabakat içerisinde açılan 12 başlıktan bir tanesi de "Fasıl 9 - Mali Hizmetler" başlığıdır. Bu başlık altında Bankacılık mevzuatının AB Mevzuatına uyumu en temel öğelerden biridir. Daha önce hazırlanan ve strateji metni haline getirilen AB müktesebatına uyum projesi çerçevesinde, 2011 yılı içerisinde, daha önce TAIEX ve Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi ile bir proje eylem planı hazırlanmış olup, bu doğrultuda belirlenen zaman planlaması içerisinde strateji metninde yer alan öncelikli düzenlemeler hususunda çalışmalar sürdürülmüştür. 2011 yılı Mart ayı itibarıyla

Bankalar Yasası'nın AB'ye uyumlaştırılması hakkındaki taslak hazırlanmıştır. Projede yer alan ikincil düzenlemelerin uyumlaştırma süreci de hemen hemen tamamlanmıştır.

Bankacılık Yasası Tasarı Taslağı, Haziran 2006 tarihinde Bakanlar Kurulunda görüşülmek üzere Başbakanlığa ve ilgili bakanlıklara sunulmuş ancak bir sonuç alınamamıştır. Geline aşamada yasa, 2006/48/EC sayılı AB direktifi de dikkate alınarak revize edilmiş ve Kuzey Kıbrıs Bankalar Birliği görüşleri doğrultusunda, yeniden değerlendirilerek 18.08.2011 tarihinde KKTC Maliye Bakanlığı'na ve KKTC Başbakanlığı'na gönderilmiştir.

Borç ilişkileriyle ilgili genel çerçeveyi ve faiz uygulamalarını düzenleyecek, 2007 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından Bankamızın Merkez Bankası Yasası'ndaki 24. maddede ve 11 (5). maddesinde belirlenen yetkilerini kaldıran kararında da öngörülen bir yasa çalışması başlatılmış ve konu hakkında düzenlenen taslak çalışma Kasım 2011 sonu itibarıyla Başbakanlık'la paylaşılmıştır. Hali hazırda tasarı taslağı üzerindeki çalışmalar devam etmektedir ancak çalışmanın, donuk alacak kapsamında olan kredilerle ilgili kısmının ayrı Yasa olması hususunda karar alınmıştır. Çalışma grubu tarafından, konuya yönelik Yasa düzenlenmiş ve 24 Şubat 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim) Yasa tasarı taslağı hazırlanmış ve Başbakanlığa gönderilmiştir. Bu Yasa tasarısının amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ödünç para veren finans şirketlerinin kuruluş ve faaliyet izinlerine; ana sözleşme ve tüzük değişiklikleri ile hisse devirlerine; yöneticilerine, düzenleyecekleri sözleşmelere, işlem sınırlarına, faaliyet izinlerinin iptaline; birleşme, devir ve tasfiyelerine; muhasebe, raporlama ve denetimlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olup, ödünç para verme işi ile iştigal eden finans şirketlerinin kayıt altına alınması hedeflenmektedir.

Nisan 2011 verileri itibarıyla Tekdüzen Raporlama Paketi'ne (TRP) dahil edilmek üzere hazırlanan "KR104A - Kamu Nitelikli Kurum, Kuruluş, Yerel Yönetim ve Üniversiteler Kredileri" formu, form izahnamesi ve manyetik ortam tanımları düzenlenerek bankalara gönderilmiştir. Bu form, bankaların kamu niteliğindeki kurum, kuruluş, yerel yönetimler ve üniversitelere kullandığı kredileri izlemek üzere hazırlanmıştır. Önceki süreçte, konu form ile ilgili olarak, Bankalar Gözetim Sisteminde formiçi kontroller ve formlararası kontroller geliştirilmiştir.

KS100A - Risk Sınırı Takip Formu ile 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nda kredi olarak tanımlanan tüm işlemlerin, risk grubu veya herhangi bir risk grubuna dahil olmayan gerçek ve tüzel kişiler bazında izlenmesi hedeflenmiştir. Formun doldurulmasında bir risk grubuna dahil olan tüm kişi ve kuruluşlarla yapılan işlemler, ilgili risk grubu adı altında raporlanacaktır. Kredinin riski hesaplamalarında, bir firmanın/müşterinin birden fazla risk grubunda dikkate alınması gerektiği durumlarda ise, söz konusu firma/müşteri ile yapılan işlemler ilgili risk grupları ve kodları altında ayrı ayrı gösterilerek limit hesaplamasına konu edilecektir. KS100A formu Nisan 2011 verileri ile birlikte sisteme entegre olmuş ve beraberinde birçok kontrol sisteme dahil edilmiştir. Bu suretle veri kalitesinin iyileşmesi ve risklerin daha doğru kontrol edilebilmesi zemini oluşturulmuştur.

12 Ağustos 2008 tarih ve 151 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği" doğrultusunda bankalar, öngörülen genel çerçeve içerisinde etkin risk yönetimine, iç denetim ve iç kontrole olanak veren kurumsal yönetim ilkelerine dayalı bir organizasyon yapısı oluşturmakla yükümlü kılınmışlardır. Bu çerçevede 20 Aralık 2010 tarih ve DG. 291/2010 sayılı yazımızla, Tebliğe dayalı olarak hazırlanan risk matrisi ve risk değerlendirme raporu hakkında genelge

bankalara gönderilmiştir. Mevzuat altyapısının tamamlanması ile bankalardan tebliğ gereği öngörülen tüm raporların 2010 yılı sonu itibarı ile bankamıza sunulması talep edilmiştir. Tebliğe dayalı olarak Bankamıza sunulması öngörülen 2010 yılı için yıllık raporlamalar 2011 yılında bir bütün olarak bankalardan alınmış ve incelenmiştir.

Temmuz 2009 da uygulamanın başlamasından sonra, sistemlerin kuruluşu ve Tebliğ gereği yapılan atamaların izlenmesi sağlanmıştır. Görülen eksiklikler çerçevesinde, bankalara gerek yazılı gerekse de sözlü bilgi verilerek, sistemlerin kuruluşu ile ilgili takipler yapılmıştır. Yapılan atamalarla ilgili olarak bir veri sistemi kurulmuştur. Ayrıca Uyum bölümü yöneticileri için uygunluk konusunda yazışmalar yapılmıştır.

Gözetim

39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 29. ve 33. maddeleri doğrultusunda geliştirilen ve 41/2008 sayılı Yasa ile UBB'ler hakkında Bankamıza verilen yetkiler doğrultusunda, gözetim faaliyetleri sürdürülmektedir. Bankacılık sektörü, KKTC Bankalar Gözetim Sistemi doğrultusunda, toplam 31+1 adet form bazında aylık olarak izlenmektedir. Bunlar THP çerçevesinde oluşturulan Mizan, Bilanço, Kâr/Zarar Cetveli gibi temel formların yanı sıra Ülke ve Döviz Riski, Likidite Riski analizi gibi formları da kapsamaktadır. Söz konusu formların birçoğu aylık dönemler itibarıyla hazırlanıp bankamıza gönderilmektedir. Gözetim Paketi verilerinde aylık formların yanı sıra üç aylık ve yıllık formlar da mevcuttur. 21 Ekim 2008 tarihinden başlanmak üzere dünyada yaşanan global ekonomik ve finansal kriz göz önüne alınarak bankalarımız hazırlanan veri seti doğrultusunda günlük olarak izlenmeye başlanmıştır. Gözetim faaliyetleri kapsamında bankalara ilişkin gelen tüm bilgi ve belgeler değerlendirilerek, alınması gereken tedbirlerle ilgili öneriler belirlenmektedir.

Gözetim temel olarak;

- 1) Bankaların mali performanslarına ilişkin muhtelif göstergelerin, belirlenen dönemler itibarı ile (genelde aylık) incelenerek analiz edilmesi ve dönemsel sektörel raporlar düzenlenmesi,
- 2) Yasa ve ilgili mevzuata uyumun gözetimi,
- 3) Banka bazında üç aylık raporların hazırlanması,
- 4) Stres testleri aracılığı ile potansiyel sorunların ve kırılganlıkların tespit edilmesi ile olumsuz gelişme ve tespitler olması halinde, standart rapor düzenlenmesi beklenmeksizin ilgili bildirimlerin ve karar mercilerinin bilgilendirilmesi,
- 5) Bankalarda iç denetim, risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim sistemleri tebliği çerçevesinde bankalar tarafından sunulan raporlamaların incelenmesi ve bu doğrultuda raporlamalar yapılması

faaliyetlerinden oluşmaktadır.

Her ay bankaların verilerinden sektör verileri oluşturularak ayrıntılı sektör değerlendirmeleri yapılırken, sektördeki anomaliler ve zayıflıkların tespiti yapılmaktadır. Bu süreçle hazırlanması gereken düzenlemeler veya alınması gereken tedbirlerin çerçevesi ortaya çıkarılmaktadır. Ayrıca sektör verilerinden bankaların kompozit derecelendirme sıralaması yapılmaktadır.

3.2.2. Denetim Faaliyetleri

Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasaların kendine verdiği yetkiyi kullanarak bankalarla ilgili kuralların uygulanması ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini yapmaktadır. Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili Merkez Bankası adına doğrudan Merkez Bankası müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

Bu çerçevede;

- Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları, yükümlülükleri ve taahhütleri arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların analizi,
- Bankaların risk yapısı, iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin değerlendirilmesi,
- Mali tablo ve kayıtların muhasebe ilke ve standartlarına uygunluğunun denetlenmesi,
- Faaliyetlerin, Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer mevzuat hükümlerine uygunluğunun denetlenmesi,
- Özellik arz eden faaliyetlere ilişkin konuların incelenmesi,
- Kurumsal yönetim ilkelerine uyumun değerlendirilmesi,

yapılmaktadır.

Bunun yanında bankaların risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin yeterliliğinin ve etkinliğinin incelenmesi, risk değerlendirilmesinin yapılması ve risk profilinin belirlenmesi de yerinde denetim faaliyetleri içine girmektedir. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin analizi için kurumsal yönetim kalitesinin değerlendirilmesi

ile mali tablo ve kayıtların muhasebe ilke ve standartlarına uygunluğunun denetlenmesi yerinde denetim faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Risk Odaklı Denetim Amacıyla Kurulumuzca Gerçekleştirilen Düzenlemeler:

Banka denetimlerinde denetim kaynaklarının sınırlı ve mali bünyenin incelenmesinde denetim kapsamının çok geniş olması, denetim faaliyetlerinde kullanılacak kaynakların doğru noktalara yönlendirilmesi gerekliliği sonucunu doğurmaktadır. Bu sebeple risk odaklı yaklaşımla denetimin etkinliğinin, sürekliliğinin, yeterliliğinin ve denetim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amaçlanmıştır. Risk odaklı denetim, Bankamızın amaçlarından olan bankacılık sistemi denetimine değer katacak ve hedeflenen performansın elde edilmesine katkı sağlayacaktır.

Risk Odaklı Denetim yaklaşımını gerçekleştirmek amacı ile Kurulumuzca bir dizi rehber seti hazırlanmıştır. Ayrıca “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Tarafından Yapılacak Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği” tasarısı hazırlanmıştır.

a) 41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası madde 51(1) (G) altında düzenlenen “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Tarafından Yapılacak Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği” Tasarısı:

Bu Tebliğ tasarısı, Merkez Bankası'nın denetimine tabi banka ve diğer kuruluşların yerinde denetim ve gözetimine ilişkin esas ve usulleri belirlemek amacı ile hazırlanmıştır. Yerinde denetim ve gözetim faaliyetleri;

-Yasa hükümleri ile kuruluşlar hakkında diğer yasalarda yer alan hükümlerin uygulanmasının denetimini,

-Konsolide ve konsolide olmayan bazda risk yapısı, iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin değerlendirilmesini,

-Kuruluşların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları, yükümlülükleri ve taahhütleri arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların analizini,
-Gözetim ve yerinde denetim süreçlerini,
-Kurumsal yönetim ilkelerine uyum seviyesinin tahlilini

kapsamaktadır.

b) Yerinde Denetim Uygulama Rehberi:

Banka ve finans kuruluşlarının yerinde denetim uygulamalarında tekdüzelik sağlayacak esas ve usulleri belirlemek, denetimlerin gerçekleştirilmesine ve raporların yazılmasına ilişkin yöntemleri açıklamak amacı ile Yerinde Denetim Uygulama Rehberi hazırlanmıştır. Bu rehber yıllık denetim planının oluşturulması, uygulanması, bireysel denetimlerin gerçekleştirilmesi, raporların hazırlanması, çalışma kâğıtları, denetimlere ilişkin gözetimler ve yapılan değerlendirme çalışmalarına ilişkin temel bilgileri kapsamaktadır.

c) Yıllık Denetim Planı Ön Değerlendirme Rehberi:

Rehber, yıllık denetim planının oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve belli bir standart sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

d) Mali Bünye İnceleme Rehberi:

Rehber, denetim elemanlarınca bankalarda yapılacak mali bünye incelemelerinde ve inceleme sonuçlarının rapor haline dönüştürülmesinde inceleme yöntemi ve prosedürü ile değerlendirme kriterleri açısından yeknesaklık ve kolaylık sağlamak suretiyle bankaların mali bünyelerinin daha iyi bir şekilde analiz edilmesinin ve gerekli tedbirlerin sağlıklı bir şekilde alınmasının teminine yönelik olarak hazırlanmıştır.

e) Mali Bünye Analiz Raporu Derecelendirme Rehberi:

Rehberde, müfettişlerce bankalarda gerçekleştirilecek Yerinde Denetim süreci sonucunda verilecek derecelendirme notunun tayin edilmesine yönelik değerlendirme kriterleri yer almaktadır.

f) Mevzuat Denetim Raporu Rehberi:

Rehber, genel ve özel amaçlı denetimi yapılan bankaların uymakla yükümlü olduğu tüm yasal mevzuat açısından incelenmesi, var olan aykırılıkların yasal dayanakları ile birlikte tespit edilmesi ve olası önerilerle birlikte raporlanması amacı ile hazırlanmıştır.

Denetim Faaliyetlerinin Organizasyonu

1) Bankalar Denetim Faaliyetleri:

2011 yılı içerisinde, bankacılık sektöründe faaliyet gösteren bankaların tümü denetlenmiş ve 34 adet rapor tanzim edilmiştir. Söz konusu raporların içeriği mali bünye ve özel amaçlı konuları kapsamaktadır. Özel amaçlı raporlar ise krediler ve sermaye konularına yönelik olarak hazırlanmıştır.

2) Uluslararası Bankacılık Birimleri Denetimi:

Diğer taraftan Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) nezdinde yapılan denetim sayısı 7'dir. 2011 yılsonuna göre sektörde 9 adet UBB faaliyet göstermektedir.

3) Kredi Kuruluşları Denetimi:

41/2001 sayılı Merkez Bankası Yasası'nın bankaların denetlenmesi başlıklı 29 (1) maddesi, "*Merkez Bankası, bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların her türlü işlemlerinin bu yasa, Bankalar Yasası, Pul Yasası, Para ve Kambiyo İşleri Yasası, Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) Yasası ve yürürlükteki yasa gücündeki*

kararnameler ile diğer ilgili yasalara ve bu yasalar uyarınca çıkarılan tüzük, yönetmelik, karar, tebliğ ve emirnamelerin kurallarına uygunluğunun denetimini yapar, gerekli önlemleri alır ve/veya soruşturma başlatır.” hükmünü içermektedir.

Yasa ile Bankamıza verilen kredi şirketlerini denetim yetkisinden dolayı, Bankamız Başkanlığı tarafından Şirketler Mukayyitliği’ne bir yazı gönderilmiş ve söz konusu şirketlerin isimleri, adresleri, kuruluş tarihleri, hissedar ve direktör yapıları, kaç tanesinin faal durumda olduğu ve varsa şubeleri ile ilgili bilgilere ihtiyaç duyulduğu bildirilmiştir. İlgili daireden gelen cevap yazısında, sicil numaraları ve isimlerini içeren ve gayeleri arasında “Mali İşler” bulunduğu belirtilen 609 adet şirketten oluşan bir liste gönderilmiş ve söz konusu şirketlerin faal olup olmadıkları veya varsa şubeleri hakkında herhangi bir bilgiye sahip olunmadığı belirtilmiştir. Söz konusu listelerde yer alan şirketlerin tümünün adres ve hissedarlarına ait bilgiler Şirketler Mukayyitliği’nden talep edilmiş ve ileride muhtemel denetimlerde kullanılmak üzere söz konusu bilgiler Bankamız nezdinde muhafazaya alınmıştır.

3.2.3. Diğer Faaliyetler

KKTCMB Yönetim Kurulu tarafından onaylanan 2011 yılı bütçesi dahilinde Kurumumuz kendisine tahsis edilen mali kaynakları görev ve yetkilerinin gerektirdiği şekilde operasyonel ve idari faaliyetlerin sürdürülmesi çerçevesinde kullanmıştır.

Sürekli gelişen ve teknolojik değişimleri yakından takip eden bankamız bilgi işlem faaliyetleri çerçevesinde 2011 yılında mevcut sunucu sistemlerinin performanslarını artırma ve iş sürekliliğini sağlama amacı ile sanallaşma teknolojisine geçiş yapılmıştır. Buna ek olarak Bankamız Risk Merkezi’ne yapılan kredi limit/risk sorgularının web ara yüzünden yapılabilmesini sağlayacak yazılımın geliştirilmesi ve Bankacılık Gözetim Sistemi uygulamasının yenilenmesi çalışmaları tamamlanmış ve bankaların kullanımına açılmıştır.

2011 yılı içerisinde Kurum, bankacılık hizmetleri faaliyetleri çerçevesinde faiz oranları ile yasal karşılık oranlarının belirlenmesi, yasal karşılık mevcutlarının düzenlenmesi, dispoabilite, reeskont kredileri ve avanslar, tedavüldeki paralar, çek-takas, gelen-giden havale, ülke haricine limitler fevkinde nakit çıkışlar, ödeme sistemleri ve Risk İşlemleri Merkezi’nin faaliyetleri ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

Merkez Bankası, 39/2001 sayılı KKTC Bankalar Yasası’na tabi faaliyette bulunan bankalar, KKTC Kalkınma Bankası ve TMSFİF bünyesindeki bankalar nezdinde bulunan krediler ile tasfiye halindeki bankalardan Fon’a temlik alınan kredileri kapsayan toplam kredilerden sektör kredi bilgilerini oluşturmakta ve bu bilgileri Risk Merkezi aracılığıyla sistemin katılımcıları ile paylaşmaktadır.

Bu bağlamda Risk İşlemleri Merkezi, 2010 faaliyet yılı içerisinde bankaların kullandığı kredileri; firma, şahıs ve kurum kredileri, gerçek kişi kredileri, global krediler ve negatif nitelikli krediler olmak üzere dört başlık altında incelemeye tabi tutmuştur.

Risk işlemlerinin daha süratli ve kapsamlı yürütülmesini, aynı zamanda bankaların müşterilerine ait risk bilgilerini web tabanlı olarak sorgulamalarını sağlamak amacıyla 2010 yılında çalışmalar başlatılmış, 2011 yılı Kasım ayından itibaren web tabanlı sistemle hizmet vermeye başlanmıştır.

2011 yılı içerisinde, bankalardan derleyerek konsolide edilen bilgilerin sektörel bazda web sayfamızda yayınlanması gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Risk İşlemleri Merkezi nezdindeki bilgiler, Bankamızın iç işlemleri ile gözetim ve denetim faaliyetleri kapsamında da kullanılmaktadır.

Aylık bilgiler tamamlandıktan sonra, her ay sonu itibarıyla raporlar üretilmekte olup, karşılaştırmalar yapılmakta ve uygun görülmeyen hususlar ilgili bankaya bildirilmektedir.

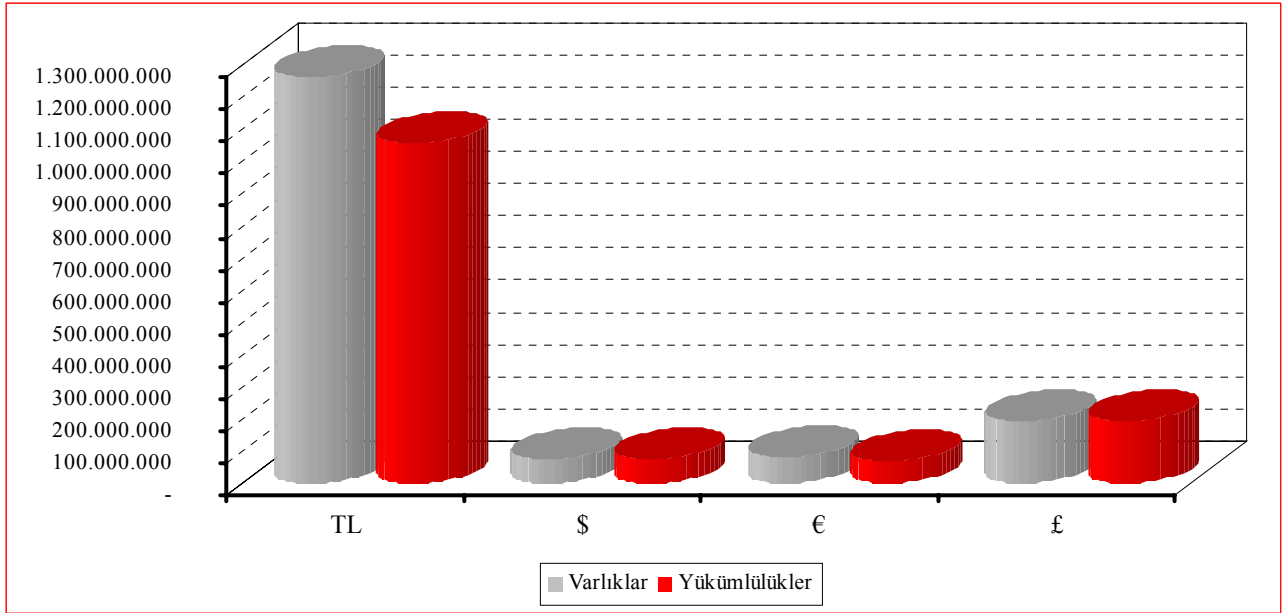
2009, 2010 ve 2011 yıllarında Türk Parası ve Yabancı Para yasal karşılık oranları yüzde 8 olup değişmemiştir.

3.2.4. Rezerv Yönetimi

KKTC Merkez Bankası, hazine ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak amacıyla rezerv tutmaktadır. Bu amaca ulaşılırken dikkat edilen en önemli hususlar sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiridir.

Güvenli yatırım, iç ve dış etkilere karşın, var olan rezervin korunması ve değer kaybetmesinin önlenmesidir. Dolayısıyla, Merkez Bankası riske açık olmayan, korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezerv yönetimini gerçekleştirmektedir. Likiditeye verilen önem gereğince 2011 yılı sonunda, likit varlıkların, toplam varlıklara karşı oranı yüzde 89,17 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 3.1 Para Cinslerine Göre Varlık-Yükümlülük Karşılaştırması - Aralık 2011

Kaynak: KKTCMB

Rezerv yönetimi çerçevesinde aşağıda belirtilen işlemler yapılmaktadır. Bu işlemlere yeni işlemlerin ilave edilmesi veya mevcut işlemlerden vazgeçilmesi Banka Yönetim Kurulu'nun onayına bağlı olarak değişebilmektedir. AB standartları ile daha uyumlu hale getirebilmek için bazı çalışmalar yapılması öngörülmektedir. Buna göre rezerv yönetim yapımızın operasyonel, likit ve yatırım portföyüne göre yeniden yapılandırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

- Vadesiz veya vadeli döviz alım/satım işlemleri
- Yurt dışı efektif alım/satım işlemleri
- Yurt içi efektif sevkiyatı işlemleri
- Döviz depo işlemleri
- Menkul kıymet alım/satım işlemleri
- Geri alım vaadiyle satım işlemleri
- Geri satım vaadiyle alım işlemleri
- Menkul kıymet borç verme işlemleri
- Türev işlemler

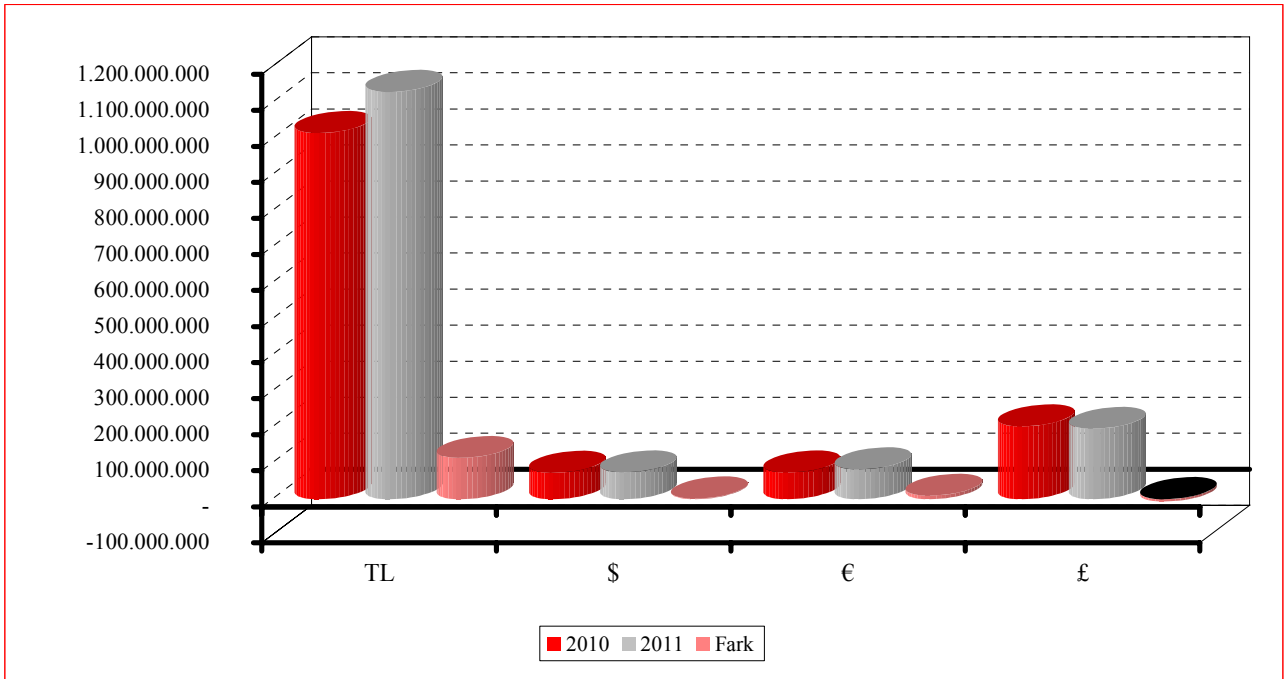
Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Raporun bu bölümü 2011 yılsonu itibarıyla bilanço ve varlık/yükümlülük tablolarına göre yönetilebilir rezervler ile kaynakların gelişiminin değerlendirilmesine ayrılmıştır.

2011 yılsonunda TL yönetilebilir rezervleri bir önceki yılsonuna göre 114 milyon TL artarak 1.015,7 milyon TL'den 1.129,7 milyon TL'ye ulaşmıştır. USD cinsinden yönetilebilir

rezervler 1,3 milyon dolar artış göstererek 74 milyon dolara yükselmiştir. 2011 yılı sonunda Avro cinsi yönetilebilir rezervlerimiz, 2010 yılsonuna göre 9 milyon Avro artış göstermiştir. Sterlin cinsi yönetilebilir rezervlerimiz, 2010 yılsonuna göre yüzde 3,37 oranında azalarak, 195 milyon Sterlin'e gerilemiştir.

Grafik 3.2 Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

Risk Yönetimi

Kurumumuzun rezerv yönetim politikalarına bağlı olarak geliştirilen risk yönetimi, kaynakların belirlenmesi, risk kontrolü, risk ölçümü ve performansın değerlendirilmesi unsurlarından oluşmaktadır. Rezerv yönetim politikalarının belirlenmesinde operasyon yapılan piyasalar, yatırım araçları ve maruz kalınan risk faktörleri dikkate alınmaktadır. Rezerv yönetimi kapsamında kredi, likidite, piyasa riskleri ile operasyonel risklerin, rezerv yönetim stratejisi çerçevesinde hesaplamalara dahil edilmesi sağlanmaktadır.

3.2.5. Değerlendirme, Kuruluş, Yetkilendirme ve İzin Faaliyetleri

2011 yılı içerisinde Kurumumuza intikal eden başvuruların değerlendirme, kuruluş, yetkilendirme ve izin faaliyetleri ile ilgili alınan kararlar ve hazırlanan raporlar, bu bölümde yer almaktadır.

11 Aralık 2009 tarih ve sırasıyla 752 ve 753 sayılı kararlarıyla Kıbrıs Continental Bank Ltd. ve Yeşilada Bank Ltd.'in temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonuna devredilmiştir.

Mehmet Boyacı Grubu, 16 Mayıs 2011 tarihinde Artam Bank Ltd.'in yüzde 98,16 hissesini satın almak için Bankamıza başvurmuştur. Sunulan başvuru dosyası, 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası ve bu Yasa'nın (5), (6), (8), (10) ve (42). maddeleri altında çıkarılan 'Bankaların kuruluş izni, Şube açma ve Lisans verilmesine ilişkin, esas ve usuller tebliği' çerçevesinde incelenmiştir. Bankamız Yönetim Kurulu, 28 Haziran 2011 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan 807 sayılı kararı ile Finba Holding'in Artam Bank Ltd.'teki yüzde 98,16 oranındaki hisselerinin, Boyacı Grubuna devrini onaylamıştır.

12 Ekim 2011 tarihinde Artam Bank Ltd.'in ismi Nova Bank olarak değiştirilmiştir.

Bankalara ve UBB'lerine atanan tüm yönetim kurulu üyeleri takip edilmekte ve genel müdür ile genel müdür yardımcılarının Yasaya uygunluğu hakkında raporlar hazırlanmaktadır. Bankalarda 17. madde gereğince 7 iş günü içerisinde, Bankamız tarafından gerekçeli olumsuz görüş bildiri yapılmadığı takdirde atamalar gerçekleştirilmektedir. 2011 yılı içerisinde bu kapsamda toplam 16 adet rapor hazırlanmıştır.

"Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği'nin Temmuz 2009 da devreye girmesinden sonra, sistemlerin kuruluşu ve tebliğ gereği yapılan atamaların izlenmesi sağlanmıştır. Görülen eksiklikler çerçevesinde, bankalara gerek yazılı gerekse de sözlü bilgi verilerek, sistemlerin kuruluşu ile ilgili takipler yapılmaktadır. Yapılan atamalarla ilgili olarak bir veri sistemi kurulmuştur. Ayrıca uyum bölümü yöneticileri için uygunluk konusunda yazışmalar yapılmıştır.

3.2.6. Hesap Verebilirlik ve İletişim

Hükümetle İlişkiler

KKTC Merkez Bankası ile Hükümet arasındaki ilişki 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5 (3) ve 25. maddeleri ile belirlenmektedir.

Yasa'nın 5 (3) maddesi "*Merkez Bankası, hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Merkez Bankası'nın hükümetle ilişkisi, hazine işleriyle görevli bakan aracılığıyla sağlanır.*" hükmünü içermektedir.

Yasa'nın 25. maddesinin 1. fıkrası, Merkez Bankası'nın devletin haznedarı olduğunu, bu sıfatla, özellikle devletin gerek yurt içindeki ve gerekse yabancı memleketlerdeki her türlü tahsilat ve ödemelerini, bütün hazine

işlemlerini ve yurt içi ve yurt dışı her çeşit para nakil ve havale işlerini ücretsiz yaptığını, 2. fıkrası Bakanlar Kurulu'nun, saptayacağı kuruluşların paralarını Merkez Bankası'na yatırmaya karar verebileceğini ve bu şekilde açılacak hesaplara Merkez Bankası'nın kararlaştırdığı oranda faiz verileceğini, 3. fıkrası ise Merkez Bankası'nın, devlet iç borçlanma tahvillerinin mali servisini yapmakla görevlendirilebileceğini anlatmaktadır.

Raporlama

Merkez Bankası Yasası'nın 42. ve 43. maddeleri Banka'nın rapor sunma ve bülten hazırlama esas ve usullerini belirlemektedir. Yasa'nın 42. maddesi "*Merkez Bankası Başkanı, Merkez Bankası faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para ve kredi politikası hakkında her yılın Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kurulu'na rapor sunar. Merkez Bankası, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi'ni bilgilendirir.*" hükmünü içermektedir.

Madde 43'de ise, Merkez Bankası'nın üçer aylık dönemler sonunda çıkaracağı bültenlerde, istatistiki bilgiler yanında, Merkez Bankası'nın para ve kredi politikası hedeflerinin yer alacağı ifade edilmektedir.

İletişim

Bankamız faaliyetleri hakkında kamuoyu gerek basın yolu ve gerekse Kurumumuzun kendi web sitesi aracılığıyla düzenli olarak bilgilendirilmektedir.

Kurumumuz tarafından yapılan basın açıklamaları, duyurular, düzenlemeler ve istatistiki veriler Banka'nın web sitesinde düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Bankamız nezdinde karar organlarına yardımcı olmak amacı ile araştırma çalışmaları kapsamlı bir şekilde yapılmaktadır. İlgili organların bilgisine getirilmeden önce titizlikle gözden geçirilen araştırmalar, gerektiğinde ekonomik kesimlerin de bilgisine yayınlar aracılığı ile sunulmaktadır.

Ayrıca KKTC Merkez Bankası ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri analiz etmekte ve hazırladığı yıllık rapor, üç aylık bülten, para arzı ve diğer özel amaçlı raporlarla kamuoyunu bilgilendirmektedir. 2011 faaliyet yılı içerisinde bu kapsamda yapılan araştırmalar ile buna bağlı olarak hazırlanan raporların yanı sıra düzenli yayımlanan veriler ve raporlar izleyen sayfada verilmiştir.

Tablo 3.4

Yayın Adı	Yayın	
	Dönemi	Tarihi
1) KKTCMB Para Arzı Raporları	2010-IV	15.03.2011
	2011-I	29.06.2011
	2011-II	16.09.2011
	2011-III	21.12.2011
	2011-IV	21.03.2012
2) KKTCMB Üç Aylık Bültenleri	2010-IV	03.05.2011
	2011-I	17.08.2011
	2011-II	07.10.2011
	2011-III	25.01.2012
	2011-IV	27.03.2012
3) KKTCMB Yıllık Raporu	2010 Yılı	15.06.2011

Kaynak: KKTCMB

KKTC’de faaliyet gösteren bankaların oluşturduğu yapının finansal sağlamlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını bileşik bir göstergeye indirgeyerek izleyebilmek amacı ile oluşturulan Finansal Sağlamlık Endeksi hesaplamaları 2011 yılında da yapılmıştır. İlgili endeks, bankacılık sektöründeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kur riski, kârlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınması ile elde edilmiştir.

Bankamızca yayımlanan istatistiki veriler finansal istikrar analizlerinde, kurumun kendi değerlendirmelerinde ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kaynak olarak kullanılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda para ve bankacılık verileri düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Bankamız tarafından günlük olarak yayınlanmakta olan döviz kurlarının kullanıcılar ve bilgisayar programları tarafından daha kolay takip edilebilmesi amacıyla(<http://www.kkctmerkezbankasi.org/kur/gunluk.xml>) günlük kur görüntüleme adresi oluşturulmuştur. Söz konusu sayfadaki kurlar XML (Extensible Markup Language / Genişleyebilir İşaretleme Dili) formatında yayınlanmakta ve herhangi bir internet tarayıcı ile görüntülenebilmektedir.

Bankacılık sektörüne ait istatistiki bilgiler Bankamızın resmi internet sayfasında (www.kkctmerkezbankasi.org) “Veriler” başlığı altında yayınlanmaktadır.

Bankamızca düzenli olarak yayımlanan istatistiki veriler aşağıdadır:

- KKTC Merkez Bankası Para Arzı Verileri
- Para-Banka Verileri
- Risk İşlemleri Verileri
- KKTC Merkez Bankası Bilanço Verileri
- Fiyat Endeksleri

BÖLÜM IV
FİNANSAL TABLOLAR

2011 yılsonu itibarıyla KKTC Merkez Bankası bilançosu aktif toplamı önceki yıla göre yüzde 16,73 oranında artmış ve 2.187.886 bin TL'ye yükselmiştir.

4. 1. Bilanço

Aktif Hesaplar

Merkez Bankası 2010 yılı bilançosu aktif toplamının içinde yüzde 91,74 paya sahip nakit değerler ve bankalardan alacaklar ile menkul değerler cüzdanı hesapları, 2011 yılı içinde artış göstermiş ve yılsonu itibarıyla aktif içindeki payları yüzde 93,61 seviyesine ulaşmıştır.

Aktif toplamı içindeki en büyük paya sahip nakit değerler ve bankalardan alacaklar kaleminde önceki yılsonuna göre yüzde 18,14 oranında artış gerçekleşmiştir. Bu artışla 2011 yılsonu itibarıyla 2.024.945 bin TL seviyesine ulaşan nakit değerler ve bankalardan alacaklar kaleminin aktif toplamı içindeki payı yüzde 92,55 olmuştur.

2011 yılsonu itibarıyla Merkez Bankası tarafından kullanılan krediler toplamı önceki yıla göre yüzde 21,08 oranında gerileyerek 105.307 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Yaşanan bu düşüşle krediler kaleminin 2010 yılında aktif toplamı içinde yüzde 6,6 olan payı, 2011 yılında yüzde 4,81'e gerilemiştir.

Tablo 4.1

	AKTİF	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2010	2011	2010	2011	
1	Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	1.714.050,2	2.024.944,9	91,75	92,55	18,14
2	Menkul Değerler Cüzdanı	5.375,1	23.275,0	0,29	1,06	333,02
3	Krediler (Toplam)	123.724,8	105.307,3	6,60	4,81	-14,88
	Kamu	117.030,4	103.401,8	6,24	4,72	-11,64
	Bankacılık	6.694,4	1.905,5	0,36	0,09	-71,53
4	Bankalararası Para Piyasası İşlem Alacakları	17.591,1	20.387,3	0,93	0,93	69,89
5	Takipteki Alacaklar (Net)	0,0	0,0	0,00	0,00	-
6	Sabit Kıymetler (Net)	1.407,2	1.487,4	0,08	0,07	5,70
7	Diğer Aktifler	12.093,1	12.484,3	0,65	0,58	3,23
	Toplam	1.874.241,5	2.187.886,3	100,00	100,00	16,73
	PASİF	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2010	2011	2010	2011	
1	Kamu Mevduatı	44.689,2	38.407,1	2,38	1,76	-14,06
2	Bankalar Mevduatı	948.468,4	1.064.640,7	50,60	48,66	12,24
3	Diğer Mevduat	1.121,2	1.124,3	0,07	0,05	0,27
4	Yasal Karşılıklar	557.496,9	656.680,1	29,75	30,01	17,79
5	Fonlar	126.989,8	192.316,5	6,78	8,79	51,44
6	Bankalararası Para Piyasası İşlem Borçları	695,7	0,0	0,04	0,0	-100,00
7	Diğer Pasifler	208,5	331,8	0,01	0,02	58,91
8	Özkaynaklar	194.571,6	234.385,8	10,37	10,71	20,46
	Toplam	1.874.241,5	2.187.886,3	100,00	100,00	16,73

Kaynak: KKTCMB

Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar

2011 yılında bankalar nezdindeki mevduat kaleminde önceki yıla göre meydana gelen yüzde 16,37 oranındaki büyüme, nakit değerler ve bankalardan alacaklar kaleminde aynı dönemde meydana gelen artışın çok büyük bir kısmını teşkil etmektedir. Bankalar nezdindeki mevduat kalemi, meydana gelen bu artışla birlikte 2011 yılı sonunda 1.907.038 bin TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.2

Bin TL	2010	2011
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	1.714.050,2	2.024.944,9
Kasa	52.567,1	52.452,8
Altın	1.842,7	2.510,6
Bankalar Nez. Mevduat	1.638.743,1	1.907.038,1
Hariçteki Muhabirler	20.897,3	62.943,4

Kaynak: KKTCMB

Menkul Değerler Cüzdanı

2010 yılında aktif toplamı içerisindeki payı binde 29 olan menkul değerler cüzdanı kalemi, 2011 yılı içerisinde bir miktar artış göstermiş ve 5.375 bin TL olan menkul kıymet cüzdanı büyüklüğü, 2011 yılı sonunda 23.275 bin TL'ye ulaşmıştır.

Krediler

KKTC Merkez Bankası bilançosu krediler kalemi 2011 yılında bir önceki yıla göre yüzde 14,88 gerileme yaşamış ve 105.307 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Yaşanan bu gerilemede Hazine'nin borcunda 13.629 bin TL tutarındaki düşüş etkili olmuştur. Bir diğer önemli değişiklik ise 2010 yılında bankacılık sektörüne kullandırılan ticari ve eğitim reeskont kredileri bakiyelerinin, 2011 yılı sonu itibarıyla sıfırlanmış olmasıdır.

2011 yılsonu itibarıyla kamu sektörüne kullandırılan krediler toplamı 103.402 bin TL, bankacılık sektörüne kullandırılan krediler toplamı ise 1.906 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.3

Bin TL	2010	2011
Krediler	123.724,8	105.307,3
Kamu	117.030,4	103.401,8
Hazineye Kısa Vadeli Avans	66.805,3	66.805,3
Hazine Kefaletine Haiz Bonolar Üzerine Avans	245,9	245,8
Hazine'nin Borcu	49.979,2	36.350,7
Bankacılık	6.694,4	1.905,5
Sanayi	1.692,0	1.905,5
Eğitim	3.865,0	0,00
Ticari	1.137,4	0,00

Kaynak: KKTCMB

BPP İşlemleri

Bankalararası para piyasası işlemlerinde Merkez Bankası'nın görevi, bankaların kendi aralarında yapacağı işlemlerde aracı rolünü üstlenmektir. Yani borç veren taraf Merkez Bankası'na borç vermiş, borç alan taraf Merkez Bankası'na borçlanmış olmaktadır. Buna göre bankalararası para piyasasında gerçekleşen işlemler Merkez Bankası bilançosunda görülmektedir. 2011 yılsonu itibarıyla aktif toplamı içinde yer alan BPP işlemlerinden alacaklar kalemi TL de 19.800 bin TL, yabancı parada 587 bin TL iken, pasifte yer alan BPP işlemleri borçları kaleminin bakiyesi bulunmamaktadır.

Takipteki Alacaklar (Net)

2011 yılsonu itibarıyla, Banka'nın 12.512 bin TL takipteki alacağı bulunurken, bu alacaklara yüzde yüz oranında karşılık ayrılmış olması dolayısıyla 2011 yılsonuna göre net olarak bakiye arz etmemektedir.

Sabit Kıymetler (Net)

Gayrimenkuller ve demirbaşlar kalemlerinden oluşan net sabit kıymetler toplamı, 2011 yılı sonunda, 2010 yılı sonuna göre yüzde 5,70 artarak 1.487 bin TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.4

Bin TL	2010	2011
Sabit Kıymetler	1.407,2	1.487,4
Gayrimenkuller	470,2	454,2
Demirbaşlar	937,0	1.033,2

Kaynak: KKTCMB

Diğer Aktifler

2010 yılında 12.093 bin TL olan diğer aktifler kalemi toplamı, 2011 yılında bu kalemi oluşturan muvakkat borçlular ve borçlu transituar hesaplarındaki az miktarda yükselişe bağlı olarak yüzde 3,23 oranında artmıştır.

Tablo 4.5

Bin TL	2010	2011
Diğer Aktifler	12.093,2	12.484,4
Muvakkat Borçlular	41,2	60,2
Borçlu Transituar Hesabı	12.052,0	12.424,2

Kaynak: KKTCMB

Pasif Hesaplar

2011 yıl sonu pasif toplamı içinde en büyük paya sahip bankalar mevduatı ile ikinci en büyük paya sahip yasal karşılık toplamlarında

önceki yıl sonuna göre artış yaşanmıştır. 2011 yılında yaşanan bu değişimlere bağlı olarak pasif toplamı 2010 yılsonuna göre yüzde 16,73 artmış ve 2.187.886 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu Mevduatı

2011 yılsonu itibarıyla genel bütçeli idare mevduatında bir önceki yıla göre 11.650 bin TL azalış görülürken, Hazine'nin Merkez Bankası'ndan alacağını ifade eden Hazine mevduatı kaleminde 5.368 bin TL'lik artış yaşanmıştır. Bu değişimlere bağlı olarak 2011 yılsonu itibarıyla kamu mevduatı toplamı, 2010 yılsonuna göre yüzde 14,06 oranında azalmış ve 38.407 bin TL olmuştur.

Tablo 4.6

Bin TL	2010	2011
Kamu Mevduatı	44.689,2	38.407,1
Hazine Mevduatı	11.794,2	17.162,5
Genel Bütçeli İdareler	32.895,0	21.244,6

Kaynak: KKTCMB

Bankalar Mevduatı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faaliyette bulunan bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduat toplamalarını gösteren bankalar mevduatı kalemi 2010 yılsonuna göre yüzde 12,25 artış göstermiş ve 2011 yılsonunda 1.064.641 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.7

Bin TL	2010	2011
Bankalar Mevduatı	948.468,3	1.064.640,7

Kaynak: KKTCMB

Diğer Mevduat

2011 yılsonu itibarıyla diğer mevduat kalemi 2010 yılsonuna göre yüzde 0,27 oranında artış göstererek 1.124 bin TL'ye ulaşmıştır.

Yasal Karşılıklar

Merkez Bankası'nda tutulan yasal karşılıklar kalemi toplamı 2011 yılsonunda bir önceki yıla göre yüzde 17,79 oranında artış göstererek 656.680 bin TL'ye yükselmiştir.

Fonlar

2011 yılsonu itibarıyla 2010 yılına göre Merkez Bankası'na ve Hazine'ye ait fonlarda meydana gelen gerilemelere karşın, diğer fonlar kaleminde yaşanan artışa bağlı olarak fonlar kalemi 192.317 bin TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.8

Bin TL	2010	2011
Fonlar	126.989,7	192.316,5
Merkez Bankası	648,2	244,1
Hazine	2.775,7	973,8
Diğer	123.565,8	191.098,6

Kaynak: KKTCMB

Diğer Pasifler

2011 yılsonu itibarıyla muvakkat alacaklılar ve alacaklı transituar hesaplarından oluşan diğer pasifler hesabı toplamı, alacaklı transituar hesabında 2010 yılsonuna göre yaşanan 118 bin TL'lik artışla 332 bin TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.9

Bin TL	2010	2011
Diğer Pasifler	208,8	331,8
Muvakkat Alacaklılar	0,3	5,8
Alacaklı Transituar Hs.	208,5	326,0

Kaynak: KKTCMB

Özkaynaklar

Özkaynaklar kalemini oluşturan alt kalemler arasında bulunan ihtiyatlar ve karşılıklar hesaplarında 2011 yılsonunda önceki yıla göre sırasıyla meydana gelen yüzde 12,65 ve yüzde 13,57 oranında artışlar yanında, 2010 yılı içinde faiz marjlarında meydana gelen daralmaya bağlı düşük seyreden kâr tutarının da 2011 yılında yükselmesine bağlı olarak özkaynaklar toplamı 2011 yılsonunda 234.386 bin TL'ye ulaşmıştır. Yaşanan bu değişimlerin ardından 2011 yılsonu itibarıyla ihtiyatlar, karşılıklar ve kâr kalemleri sırasıyla 86.197 bin TL, 67.396 bin TL ve 60.793 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

41/2001 sayılı Merkez Bankası Yasası'nın 8. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın 20 milyon TL nominal ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

Tablo 4.10

Bin TL	2010	2011
Özkaynaklar	194.571,6	234.385,8
Sermaye	20.000,0	20.000,0
İhtiyatlar	76.520,3	86.197,0
Karşılıklar	59.344,4	67.395,8
Kâr	38.706,9	60.793,0

Kaynak: KKTCMB

4.2. Kâr-Zarar Tablosu

2011 yılında Merkez Bankası'nın kârı önceki yıla göre yüzde 57,06 oranında artmış ve 60.793 bin TL olmuştur. 2011 yılında bir önceki yıla göre toplam gelirler kalemindeki yüzde 17,25 artışa karşın, toplam giderler kaleminde yaşanan yüzde 4,73 daralma kâr toplamının yükselmesine sebep olmuştur.

Gelirler kalemi altında 2011 yılında yüzde 89,91 paya sahip alınan faizler kalemi, önceki yıla göre yüzde 23,82 artış göstermiş ve 114.707 bin TL olmuştur. Aynı dönem içinde kambiyo kârları 7.267 bin TL artış gösterirken, Türk Lirası işlemleri kârları 10.787 bin TL düşmüştür. Bu değişimlere istinaden kambiyo kârları ve Türk Lirası işlem

kârları toplamı sırasıyla 8.542 bin ve 3.608 bin TL olmuştur.

2010 yılında 70.097 bin TL olan toplam giderler 2011 yılında 3.315 bin TL azalış göstermiş ve 66.782 bin TL'ye gerilemiştir. Gider kalemleri içinde en yüksek paya sahip verilen faizler toplamı, 2011 yılsonu itibarıyla önceki yıla göre yüzde 6,86 daralarak 49.528 bin TL olmuştur. Giderler içinde 2011 yılında yüzde 11,77 ile ikinci en yüksek paya sahip personel giderleri kalemi, önceki yıla göre yüzde 5,03 artarak 7.862 bin TL'ye ulaşmıştır. Banknot ve efektif sigorta primleri ile kasadaki TL ve efektif sigorta primleri toplamı ise, önceki yıla göre yüzde 5,40 artış göstermiş ve 8.051 bin TL olmuştur.

Tablo 4.11

Gelirler	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2010	2011	2010	2011	
Kambiyo Kârları	1.275,2	8.542,0	1,17	6,70	569,85
Türk Lirası İşlemleri Kârları	14.395,4	3.608,0	13,23	2,83	-79,94
Alınan Faizler	92.637,3	114.707,4	85,14	89,91	23,82
Çeşitli Kârlar	495,9	717,8	0,46	0,56	44,75
Toplam	108.803,8	127.575,2	100,00	100,00	17,25
Giderler	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2010	2011	2010	2011	
Personel Giderleri	7.485,4	7.862,0	10,68	11,77	5,03
İdari Giderler	478,6	659,5	0,68	0,99	37,79
Banknot ve Efektif Sigorta Primleri	2.895,1	3.051,3	4,13	4,57	5,40
Kasadaki TL ve Efektif Sigorta Primleri	5.000,0	5.000,0	7,13	7,49	0,0
Verilen Faizler	53.173,5	49.527,8	75,86	74,16	-6,86
Kambiyo Zararları	332,9	84,5	0,47	0,12	-74,61
Şüpheli Alacaklar Karşılığı	0,0	0,0	0,00	0,00	0,0
Amortismanlar	222,2	224,2	0,32	0,34	0,88
Sair Giderler ve Zararlar	509,2	372,9	0,73	0,56	-26,77
Toplam	70.096,9	66.782,2	100,00	100,00	-4,73
Kâr	38.706,9	60.793,0			57,06
Genel Toplam	108.803,8	127.575,2			17,25

Kaynak: KKTCMB

4.3. Kâr Dağılımı - 2011

2011 yılı kârı olan 60.793 bin TL aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 44. maddesi ile kârın kullanımı düzenlenmiştir. Söz konusu madde gereğince

Tablo 4.12

Bin TL	Yönetim Kurulu Kararı	Kârdan Ayrılan Miktar	Yüzde Pay
İhtiyatlara	Karar No: 821	15.198,3	25,00
Hazine Kısa Vadeli Avans Hesabına	Karar No: 821	3.340,3	5,49
K.T. Cypruvex İşletmeleri Ltd. Hesabına	Karar No: 821	13.627,8	22,42
Hazineye Aktarılan	Karar No: 821	28.626,6	47,09
2011 Kârı		60.793,0	100,00

Kaynak: KKTCMB

BÖLÜM V
TABLolar

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2010 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					1.719.425.324,46
Kasa			1.321.977,57	51.245.044,31	
Altın				1.842.718,89	
Menkul Değerler Cüzdanı			5.375.100,00		
Bankalar Nezdindeki Mevduat			960.029.810,46	678.713.328,24	
Hariçteki Muhabirler				20.897.344,99	
II- Duran Değerler					1.407.176,43
Gayri Menkuller			470.173,20		
Demirbaşlar			937.003,23		
III- Krediler					73.745.582,28
A- Kamu Sektörü			67.051.170,27		
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletline Haiz Bono Üzerinden Avans	245.846,74				
B- Bankacılık Sektörü				6.694.412,01	
a- Ticari		1.137.445,50			
b- Sanayi		1.691.966,51			
c- Eğitim		3.865.000,00			
IV- BPP İşlemler Alacağı			12.000.000,00	5.591.075,00	17.591.075,00
V- Muvakkat Borçlular			41.202,66		41.202,66
VI- Diğer Aktifler					62.031.159,24
A- Borçlu Transitar Hesabı			48.402.736,98	13.628.422,26	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14				
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	-12.511.964,14				
Toplam			1.095.629.174,37	778.612.345,70	1.874.241.520,07

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2010 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					155.864.669,54
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			76.520.293,49		
Karşılıklar			59.344.376,05		
II – Yabancı Kaynaklar					1.678.765.379,97
A- Kamu Sektörü Mevduatı			39.262.619,54	5.426.546,05	
a- Hazine Mevduatı	9.015.898,04	2.778.244,89			
b- Genel Bütçe İdari	30.246.721,50	2.648.301,16			
c- Katma Bütçe İdari					
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			831.429.142,86	674.536.179,66	
a- Bankalar Mevduatı	490.397.797,86	457.890.551,66			
b- Yasal Karşılıklar	340.851.345,-	216.645.628,-			
c- Bloke Paralar	180.000,-				
C- Muhtelif Mevduat			616.120,42	505.045,10	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	615.441,60	505.045,10			
b- Diğer Mevduat	678,82				
D- Fonlar			67.591.832,55	59.397.893,79	
a- Merkez Bankası Fonu	648.251,16				
b- Hazineye Ait Fonlar	2.698.072,30	77.584,69			
c- Diğer Fonlar	64.245.509,09	59.320.309,10			
III – BPP İşlemler Borçlar				695.700,-	695.700,-
IV - Muvakkat Alacaklılar			227,42	47,77	275,19
V - Diğer Pasifler					208.515,22
Alacaklı Transituar Hesabı			174.362,50	34.152,72	
VI - Kâr			38.706.980,15		38.706.980,15
Toplam			1.133.645.954,98	740.595.565,09	1.874.241.520,07

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2011 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					2.048.219.857,84
Kasa			2.315.351,96	50.137.444,52	
Altın				2.510.610,28	
Menkul Değerler Cüzdanı			23.275.000,-		
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.104.161.634,45	802.876.429,31	
Hariçteki Muhabirler				62.943.405,32	
II- Duran Değerler					1.487.351,61
Gayri Menkuller			454.131,01		
Demirbaşlar			1.033.220,60		
III- Krediler					68.956.624,52
A- Kamu Sektörü			67.051.170,27		
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletline Haiz Bono Üzerinden Avans	245.846,74				
B- Bankacılık Sektörü				1.905.454,25	
a- Ticari					
b- Sanayi		1.905.454,25			
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			19.800.000,-	587.320,-	20.387.320,00
V- Muvakkat Borçlular			60.178,42		60.178,42
VI- Diğer Aktifler					48.774.926,56
A- Borçlu Transituar Hesabı			48.774.926,56		
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14				
Takipteki Alacaklar Karşılığı(-)	-12.511.964,14				
Toplam			1.266.925.613,27	920.960.663,68	2.187.886.276,95

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2011 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					173.592.735,94
Sermaye			20.000.000,-		
İhtiyatlar			86.197.038,53		
Karşılıklar			67.395.697,41		
II - Yabancı Kaynaklar					1.953.168.739,85
A- Kamu Sektörü Mevduat			27.731.395,58	10.675.725,69	
a- Hazine Mevduatı	12.196.742,70	4.965.746,75			
b- Genel Bütçe İdari	15.534.652,88	5.709.978,94			
c- Katma Bütçe İdari					
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			939.697.517,60	781.623.293,65	
a- Bankalar Mevduatı	536.918.341,60	527.107.526,86			
b- Yasal Karşılıklar	402.779.176,-	253.900.966,79			
c- Bloke Paralar		614.800,-			
C- Muhtelif Mevduat			630.167,56	494.126,38	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	629.454,80	494.126,38			
b- Diğer Mevduat	712,76				
D- Fonlar			95.280.880,57	97.035.632,82	
a- Merkez Bankası Fon.	244.103,24				
b- Hazineye Ait Fonlar	878.813,47	94.974,09			
c- Diğer Fonlar	94.157.963,86	96.940.658,73			
III - BPP İşlemler Borçları					
IV - Muvakkat Alacaklılar			5.782,76		5.782,76
V - Diğer Pasifler					325.996,96
Alacaklı Transituar Hesabı			313.288,83	12.708,13	
V - Kâr			60.793.021,44		60.793.021,44
Toplam			1.298.044.790,28	889.841.486,67	2.187.886.276,95

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Aktif Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı
31 Ara. 2004	673.968.044	199.521.631	28.026.127	901.515.802
31 Ara. 2005	803.882.854	212.667.432	47.708.851	1.064.259.137
31 Ara. 2006	968.876.694	173.500.874	57.087.426	1.199.464.994
31 Ara. 2007	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274
31 Mar. 2008	1.282.246.607	140.256.645	43.241.145	1.465.744.397
30 Haz. 2008	1.300.676.488	137.520.358	30.218.942	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	1.282.530.142	105.289.335	62.810.899	1.450.630.376
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518
31 Mar. 2009	1.490.226.308	152.767.250	54.015.758	1.697.009.316
30 Haz. 2009	1.529.634.301	137.571.126	60.547.645	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	1.571.464.773	119.288.779	72.368.998	1.763.122.550
31 Ara. 2009	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213
31 Ara. 2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Pasif Kalemleri (TL)

Tarih	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2004	84.590.618	477.329.785	326.342.094	13.253.305	901.515.802
31 Ara. 2005	117.714.899	571.917.179	367.845.086	6.781.973	1.064.259.137
31 Ara. 2006	109.682.971	632.201.357	450.940.773	6.639.893	1.199.464.994
31 Ara. 2007	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31 Mar. 2008	106.084.237	841.868.237	487.187.496	30.604.427	1.465.744.397
30 Haz. 2008	107.750.995	813.305.075	494.535.750	52.823.968	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	108.762.390	766.779.304	497.875.397	77.213.285	1.450.630.376
31 Ara. 2008	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Mar. 2009	126.748.391	993.998.278	490.254.160	86.008.487	1.697.009.316
30 Haz. 2009	127.627.406	965.821.610	507.526.438	126.777.618	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	128.539.877	952.927.448	506.903.513	174.751.712	1.763.122.550
31 Ara. 2009	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31 Mar. 2010	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara. 2010	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2004	44.112.868	503.981	48.272.612	161.234.001	83.253.301	336.591.281	673.968.044
31 Ara. 2005	43.860.979	582.261	58.081.780	295.487.013	36.191.676	369.679.145	803.882.854
31 Ara. 2006	59.646.815	753.894	77.824.092	393.344.892	65.816.671	373.733.570	971.119.934
31 Ara. 2007	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31 Mar. 2008	49.692.127	818.402	163.908.586	409.460.240	124.147.560	534.219.692	1.282.246.607
30 Haz. 2008	38.950.938	818.402	86.979.379	458.719.297	99.839.166	615.369.306	1.300.676.488
30 Eyl. 2008	30.999.943	818.402	70.075.080	495.082.605	57.719.559	627.834.553	1.282.530.142
31 Ara. 2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Mar. 2009	41.253.227	1.102.232	332.627.571	530.370.417	3.765.687	581.107.174	1.490.226.308
30 Haz. 2009	43.011.879	1.102.232	428.710.343	555.479.912	14.957.825	486.372.110	1.529.634.301
30 Eyl. 2009	45.836.472	1.102.232	585.856.115	584.959.903	17.957.401	335.752.650	1.571.464.773
31 Ara. 2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar. 2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar. 2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)								
Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2004			173.587	335.525	97.259		467.051	1.073.422
31 Ara. 2005			3.114.127		39.450		467.100	3.620.677
31 Ara. 2006			3.357.939				3.534.795	6.892.734
31 Ara. 2007			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31 Mar. 2008			1.574.710				3.191.250	4.765.960
30 Haz. 2008			851.160				3.023.750	3.874.910
30 Eyl. 2008			595.692				3.127.083	3.722.775
31 Ara. 2008			430.400				3.780.750	4.211.150
31 Mar. 2009			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2009		1.677.527	3.497.163				3.863.397	9.038.087
30 Eyl. 2009		466.648	4.416.690				7.520.845	12.404.183
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.964.792	8.534.660
31 Mar. 2010			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792	8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421	6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A - Serbest		B - Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara 2004	7.387.126	72.349.516	159.054.556	224.815.180	134.672.580	191.669.514	12.991.937	731.470	803.671.879
31 Ara 2005	11.437.380	97.627.177	221.320.267	221.856.901	171.662.483	196.182.603	18.990.773	684.681	939.762.265
31 Ara 2006	6.306.130	58.836.345	271.132.222	289.649.744	208.696.624	242.244.131	5.582.742	694.175	1.083.142.113
31 Ara 2007	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31 Mar 2008	12.533.727	44.457.446	440.235.263	343.550.475	253.796.881	233.390.615	555.477	535.849	1.329.055.733
30 Haz 2008	32.788.967	19.870.247	404.298.288	355.258.061	272.622.653	221.913.097	567.890	521.622	1.307.840.825
30 Eyl 2008	6.279.591	35.178.630	407.638.950	316.664.994	277.364.050	220.511.347	529.277	487.862	1.264.654.701
31 Ara 2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Mar 2009	35.902.683	18.179.795	599.797.649	339.120.108	281.252.635	209.001.525	515.521	482.522	1.484.252.438
30 Haz 2009	20.662.007	9.044.368	571.758.526	357.075.096	293.736.408	213.790.030	3.949.510	3.332.103	1.473.348.048
30 Eyl 2009	45.524.084	1.360.569	500.184.219	403.763.487	304.655.068	202.248.445	477.931	1.617.158	1.459.830.961
31 Ara 2009	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar 2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.458.487.228
30 Eyl 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara 2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.775.654
31 Mar 2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara 2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Döviz Kurları

Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2002	12	1.634.501	1.642.384	2.618.888	2.632.577	1.703.477	1.711.693	2.800.000	2.940.000
2003	12	1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004	12	1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005	12	1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006	12	1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,262
2007	12	1,1647	1,1703	2,3259	2,3381	1,7102	1,7184	2,8256	2,9669
2008	12	1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		
2009	12	1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707		
2010	12	1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590		
2011	1	1,5833	1,5909	2,5157	2,5289	2,1716	2,1821		
	2	1,5905	1,5982	2,5602	2,5736	2,1948	2,2054		
	3	1,5483	1,5558	2,4845	2,4975	2,1816	2,1921		
	4	1,5141	1,5214	2,5222	2,5354	2,2496	2,2605		
	5	1,5939	1,6016	2,6248	2,6385	2,2769	2,2879		
	6	1,6302	1,6381	2,6111	2,6247	2,3492	2,3605		
	7	1,6733	1,6814	2,7245	2,7387	2,3880	2,3995		
	8	1,7454	1,7538	2,8454	2,8603	2,5186	2,5307		
	9	1,8453	1,8542	2,8884	2,9035	2,5157	2,5278		
	10	1,7516	1,7600	2,8019	2,8165	2,4555	2,4673		
	11	1,8439	1,8528	2,8744	2,8894	2,4634	2,4753		
	12	1,8889	1,8980	2,9170	2,9322	2,4438	2,4556		

Not: Kurlar ay sonu itibarıyla verilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Çapraz Kurlar				
Yabancı Para / ABD Doları				
Yıllar	Aylar	£	€	KL
2001	12	1,4465	0,8809	1,528
2002	12	1,6029	1,0422	1,7901
2003	12	1,775	1,2502	2,156
2004	12	1,9205	1,3611	2,3722
2005	12	1,7238	1,1831	2,0975
2006	12	1,9621	1,3172	2,3095
2007	12	1,9979	1,4683	2,5351
2008	12	1,4503	1,4156	
2009	12	1,5874	1,4347	
2010	12	1,5456	1,3254	
2011	1	1,5896	1,3716	
	2	1,6103	1,3799	
	3	1,6053	1,4090	
	4	1,6665	1,4858	
	5	1,6474	1,4285	
	6	1,6023	1,4410	
	7	1,6288	1,4271	
	8	1,6309	1,4430	
	9	1,5659	1,3633	
	10	1,6003	1,4019	
	11	1,5595	1,3360	
	12	1,5449	1,2938	

Not: Ay sonu ve yılsonu çapraz kurlarıdır.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TL	\$	€	£				
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatı Yasal Karşılıklarına Uygulanan Faiz Oranları								
Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TP	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211

Kaynak: KKTCMB

Reeskont Faiz Oranları																	
Para Cinsi																	
Yürürlük Tarihi	TL					\$				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
01.10.03	60	47	45	40	40	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kısaltmalar: Tic.: Ticari, San.: Sanayi, Tur.: Turizm, Tar.: Tarım, Eğt.: Eğitim, İhr.: İhracat, Esn.: Esnaf, Döv. Muk. Avs.: Döviz Mukabili Avans.
Kaynak: KKTCMB

Genel Disponibilite Oranları

Yurt dışındaki bankalarda bulundurdukları para miktarı, özkaynaklarının beş (5) katına kadar olan bankalar için 10*

Yurt dışındaki bankalarda bulundurdukları para miktarı, özkaynaklarının beş (5) katını aşan bankalar için 25**

Not: (*) Genel Disponibilite Oranları, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 26 Ocak 2007 tarih ve 599 sayılı kararı olup, 8 Şubat 2007 tarih ve 24 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanmış, 1 Mart 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
(**) 1 Ekim 2007 tarihinden itibaren yürürlükte olan oranı belirtmektedir.

Kaynak: KKTCCMB

Yasal Karşılık Oranları

Yürürlüğe Giriş Tarihi	TP	YP
30.06.2002	15	16
30.11.2002	14	15
30.04.2003	13	14
30.10.2003	12	13
31.01.2004	11	12
31.07.2004	10	11
31.12.2005	10	11
30.06.2006	9	10
30.09.2007	9	9
31.12.2008	8	8

Kaynak: KKTCCMB

Karşılıksız Çekler			
Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011	1	230	230
	2	229	459
	3	284	743
	4	240	983
	5	218	1.201
	6	295	1.496
	7	255	1.751
	8	285	2.036
	9	289	2.325
	10	279	2.604
	11	298	2.902
	12	342	3.244

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı (Milyon TL)							
Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2004		618,4	45,81	3.017,7	30,21	3.382,7	29,69
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009	I	990,1	10,21	5.759,7	8,80	6.379,1	8,09
	II	1.038,7	4,91	5.968,6	3,63	6.580,4	3,16
	III	1.084,0	4,36	5.990,7	0,37	6.649,8	1,05
	IV	1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010	I	1.165,6	1,16	6.236,1	0,69	6.893,2	0,74
	II	1.149,9	-1,35	6.427,0	3,06	6.974,7	1,18
	III	1.182,6	2,84	6.408,1	-0,29	7.020,5	0,66
	IV	1.174,0	-0,73	6.592,6	2,88	7.292,8	3,88
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93

Kaynak: KKTTCMB

